

JA' AN SBABEL CARTA NAJ PABLO TET EB CREYENTE A CORINTO

Yichbanil An Scarta Naj Pablo

¹ Jain Pablo jin, awtebil jin oc xejab oj Jesucristo, yutol jaxca tu' jix el yin sc'ul Dios, yetoj kuxtaj Sóstenes ti', ² chi cu tz'ibetoj jun carta ti' e ex, jex yiglesia xa Dios bey conob Corinto. Yet jex xa Dios, yutol ey jex xa oc yin Jesucristo. Ja' Dios jix jex awten oc yetoj, yetoj jantaj eb chi yi' ey sba tet naj Kaawil Jesucristo bey masanil conob. Ja' naj Yaawil pax eb ketoj. ³ Tol oj wal chi x'ox swatx' c'ulal cu Mam Dios c'al naj Kaawil Jesucristo e ex, catu' ey pax watx' c'ulal snan je xol, c'al yetoj eb.

Watx' C'ulal Chi Cu Cha' Yin Jesucristo

⁴ Tobal k'inal chi wal c'al yu diosalil tet Dios je yu, yutol tx'oxbil xa swatx' c'ulal Dios e ex je masanil yu Cristo Jesús. ⁵ Miman swatx' c'ulal Dios jix x'ox e ex, yutol junxane je ye yin Cristo. Yuxan, tz'ajan c'al jix yak' na'cha el je yu jun ja' caw yel, yetoj pax oj, tz'ajan jix yak' je yal pax el tzet jix yak' na'cha el je yu tu'. ⁶ Jix yun masanil tzet jix wal e ex tol oj yun Cristo je yin. ⁷ Ja' tinani' c'am junoj sa'beal Dios tol c'am chi yak' e ex, yajban che yechbanen sc'ual sjulbal naj Kaawil Jesucristo. ⁸ Oj ak'le c'al stec'anil je na'bal yu naj Jesucristo, masanta' c'al oj jul jun slawub c'ual tu', yet watx' c'am nioj tzet bey smoo je tzule yet oj jul naj Kaawil Jesucristo. ⁹ Ja' Dios chi c'al

yun masanil tzet chi yala. Jix cu yawte oc yetoj, yet watx' ey kalon ket yetoj naj Sc'aal, ja' ton naj Kaawil Jesucristo.

Po'lebail Xol Eb Creyente

¹⁰ Jex wux'taj, jex wanab, chin tewi e ex, jaxca tol ja' naj Kaawil Jesucristo chi tewi oc je yin. Junxane ojab che yute je na'bal je masanil titu'. Man comon oj che po' el je ba xol eb ku'xtaj, eb kanab. Pero tol jaxca ojab junxane animail che yute je ba, c'al je na'bal, catu' jun laan ojab tzet che yoche. ¹¹ Chi waltoj wan ti' e ex, jex wux'taj jex wanab, yutol jix wab je k'umal yu eb yetbi ix Cloe, tol ab lalan spitzc'u a jowal je xol titu'. ¹² Ja' ton yin jun ti' chi wal an. Tol ab ey jex lalan je yalon jaxca ti': "Jainti', yet jin naj Pablo," je chi. Ey jex xin: "Jainti', yet jin naj Apolos," je chi. Ey jex pax xin: "Jainti', yet jin naj Pedro," je chi. Ey mac xin: "Jainti', yet jin naj Cristo," je chi. ¹³ Pero, ¿tumi po'qui'xtaj ye Cristo, che na'? ¿Ma jain, jix jin cam yin te' culus je yu, che na'? ¿Toj wal pax yin jin bi, jain Pablo jin ti', jix jex ak'le bautizar? ¹⁴ Yu wal dios yutol man ec'al oj jex jix jex wak' bautizar titu' an, asanne ku'xtaj Crispo yetoj ku'xtaj Gayo jix wak' bautizar. ¹⁵ Yuxan, c'am mac chi ske' yaloni, tol yin jin bi ak'bil jex can bautizar. ¹⁶ Ja'... to ch'oj ta' tu' wak'naj pax can bautizar Estéfanos yetoj c'al sfamilia. Asan eb tu' bian, c'am xa junoj xa ak'bil bautizar wu chi wute jin na'ontoj. ¹⁷ Man ak'o oj bautizar ánima, wopiso yu Cristo, pero ja' alo el sk'aneal yet colbanile. Manaj k'ane yel ya' sna'cha el chi wal sk'aneal tu', yet watx' ja' ojab scamichal

Cristo yin te' culus miman yel oc apnoj yul sat eb chi aben tu'.

Ey Oc Yipal C'al Sjelanil Dios Yin Cristo

¹⁸ Yutol ja' sk'aneal scamichal Cristo yin te' culus, c'am yel oc apnoj yul sat eb ánima chi q'uey ec' oj. Jal pax yul cu sat, jaon lalan cu colcha ti', yipalil Dios ye jun sk'aneal tu'. ¹⁹ Jaxca chi yal yul An Juun Tz'ibebil can oj:

Ja' eb jelan yaloni, oj wak' lawoj sjelanil eb tu'. Ja' eb caw ey sna'bal yaloni, oj wi' ec' sna'bal eb tu', ãi Dios yul An Juun tu'.*

²⁰ Yuxan, ¿toj ey nioj yopiso eb jelan, yetoj eb cuywam yin ley? C'am pax yopiso eb jelan yin teelebail. X'oxnaj xa Dios tol ja' sjelanil yul yiban k'inal ti', c'am nioj yopiso yu cu scoloni. ²¹ Yu sjelanil Dios, yuxan jix el yin sc'ul, tol c'am chi ske' yotajnele el Dios yu sjelanil eb yul yiban k'inal ti'. Pero jix el yin sc'ul tol chi cu colcha el yu jun sk'aneal yet colbanile c'am yel oc apnoj yul sat ánima tu', ja' ton jun sk'aneal tu' chi kal el oj. ²² Ja' eb Israel, chi yoche eb chi yil smilagro Dios. Jal eb Griego xin, asan jelanil chi yoche eb. ²³ Pero chi kal el sk'aneal scamichal Cristo yin culus. Ja' tet eb Israel tu', jaxca junoj chac'bal ajane ye yul sat eb, caw c'am chi yoche jun tu', catu' q'uixwiltaj yul sat eb. Ja' pax eb man Israel oj, c'am nioj yel oc apnoj jun sk'aneal ti' yul sat eb. ²⁴ Pero ja' yul cu sat, mac jon awtebil jon xa yu Dios ti' xin, cax c'al Israel jon, ma man Israel oj jon, kotaj xa, tol yet jix cam naj, jix x'ox el oj, tol ey oc yipal c'al sjelanil Dios yin Cristo. ²⁵ Yu jix ak'le cam Cristo yin culus yu Dios,

* **1:19** Isaías 29:14

yuxan jaxca tol c'am sna'bal Dios tu' sna'on ánima. Pero ja' yin scamichal tu', jix x'ox el oj, tol ec'ban sjelanil Dios yintaj masanil eb ánima. Ja'c'ala' chi sna'on eb tol c'am yipal Dios, pero jix x'ox Dios tol ec'ban yipal yiban masanil ánima. ²⁶ Jex wuǵtaj, jex wanab, sowalil chi na'cha el ku tzet utbil kei, mac jon awtebil jon yu Dios. Yutol jaywanne jon jalan jon yul sat ánima, jaywanne jon yaaw kei, jaywanne jon miman kel oc apnoj yul sat ánima jix cu yawte oc Dios yetoj. ²⁷ Yutol ja' eb suc yul sat ánima yul yiban k'inal ti', ja' eb chi yi' can a Dios, yu yil-le el sq'uixwil eb jalan sna'oni. Yetoj eb c'am yel oc apnoj nioj yul sat ánima, ja' eb chi i'le a can, yu yil-le el sq'uixwil eb miman yel oc apnoj sna'oni. ²⁸ Ja' mac c'am nioj yopiso yul sat ánima, c'al mac intajnebil el oj, c'al wan tzet yetal c'am to, ja' eb tu' chi yi' can a Dios. Jaxca ti' chi yute x'oxon el Dios, tol ja' mac miman yel oc apnoj yul sat ánima, c'am nioj yel oc apnoj yul sat Dios. ²⁹ Jix yun jaxca tu', yet watx' c'am junoj mac txequel chi ske' smeynen sba sattaj Dios. ³⁰ Pero ja' Dios tu' jix cu junbanen can yetoj Cristo Jesús. Catu' jix yak'on sjelanil Cristo cu jalanil oj. Yu Cristo tu', yuxan watx' jon yul sat Dios tu'. Yu pax oj, yuxan yet jon xa Dios. Yetoj pax oj, yu Cristo tu', yuxan colchanaj jon xa el oj. ³¹ Jaxca tz'ibebil can yul An Juun, bey chi yal jaxca ti': "Ta ey mac chi yoche chi yi' a sba yu junoj tzet yetal, smoo chi yi' a sba asan yu tzet jix yun naj Kaawil yin," ħi yul An Juun tu'.*

2

* **1:31** Jeremías 9:24

Asan Sk'aneal Naj Cristo Jix Ec' Yal El Naj Pablo

¹ Yuxan, jex wuḡtaj, jex wanab, ja' yet jix jin ec' walon el sk'ane Dios je nan je xol tu', man jelan oj jix wute jin ba e ex. Manaj wan mimej k'ane chi yak'balne eb jelan jix jin ec' wal e ex. ² Ja' yet jix jin ec' e ex tu', jix woche an, tol jaxca junoj mac txequel asan jun ti' yotaj, jaxca tu' jix woche, tol asan sk'aneal Jesucristo jix ec' wal el e ex, tzet utbil tol jix cam yin culus. ³ Ja' yet jix jin ec' e ex tu', c'am wel oc apnoj nioj yul sat junoj ánima, chin bilwi yu xiw c'ulal. ⁴ Ja' yet chin cuywa je xol tu' manaj yetoj mimej k'ane c'al jelanil jix jex jin cuyu. Ja' naj Yespíritu Dios jix jex cuyon yetoj yipal. ⁵ Jix wun jaxca tu', yet watx' man yu oj sjelanil ánima, yuxan che yaoc je c'ul yin Dios tinani', pero asan yu yipal Dios.

Ja' naj Santo Espíritu Chi Ak'on Kotajne El Oj Tzet Utbil Ye Oc Dios

⁶ Pero, ja' tet eb creyente tec'an xa yei, ey jun jelanil chi kal xol eb. Pero ja' jun jelanil chi kal ti', man sjelanil oj yul yiban k'inal ti'. Man pax sjelanil oj eb yaaw, yutol ja' eb yaaw tu' tuxa oj q'uey el eb. ⁷ Pero ja' jun jelanil chi kal ti', ja' ton sjelanil Dios. Ja' jun jelanil ti', c'am chi na'cha el tzet utbil ye oc yu eb comon ánima, yutol c'ubabil el tet eb. Ja' Dios na'nen can jaxca tu', yet c'am to chi wa'xi yul yiban k'inal ti', yet watx', oj apnoj cu tzejejal jaxca sejejal tu'. ⁸ C'am junoj eb yaaw yul yiban k'inal ti' jix otajnen el jun ti'. Yutol k'inaloj ta jix yotajne el eb, ma mi culusnele naj Kaawil yel xa c'al miman yel oc apnoj. ⁹ Pero jaxca chi yal yul An Juun Tz'ibebil can tu' bey chi yal jaxca ti':

Ey jun tzet yetal jix wa'xi yu Dios, yu yak'on tet eb ey scam c'ulal yin.

C'am junioj mac txequel chi ilon yin jun tzet yetal tu', c'am to mac chi aben pax oj.

C'am to pax junioj mac chi na'balnen el jun tu', xi yul An Juun tu'.*

¹⁰ Pero jix ak'balnele naj Espíritu yu Dios yin yak'on kotajne el jun tu'. Yutol ja' naj Espíritu tu', chi sey yil masanil tzettaj yetal naj. Masanta' masanil wan set yetal yet Dios c'am chi na'cha el yu eb ánima, pero yotaj naj Espíritu tu'. ¹¹ C'am junioj mac txequel yotaj tzet ye spixan junioj xa mac txequel, yutol asan jun jun ánima yotaj tzet ye oc spixan. Quey ton tu' Dios, asan naj Yespíritu otajnen sna'bal. ¹² Ja' jaonti', ja' naj Espíritu titnaj bey Dios, ja' cha'bil ku. Manaj jun sna'bal yul yiban k'inal ti' cha'bil ku. Yuxan, ja' wan tzet yetal chi yak' Dios e on yu swatx' c'ulal, chi na'cha el ku. ¹³ Ja' wan k'ane chi kal ti', man yu oj cu jelanil, yuxan chi na'cha el ku. Pero ja' naj Espíritu chi ak'on na'cha el ku. Ja' wan cuybanile ti', yet naj Espíritu, yuxan, ja' eb bey ey oc naj Espíritu tu', ja' ton tet eb tu' chi ske' cu cuywai. ¹⁴ Ja' eb c'am oc Yespíritu Dios yin, c'am chi yaoc sc'ul eb yin scuybanil naj Espíritu, yutol c'am yel oc apnoj yul sat eb. C'am chi ske' comon chi na'cha el wan cuybanil tu' yu eb, yutol asan naj Yespíritu Dios chi ak'on na'cha el oj. ¹⁵ Pero ja' mac ey oc naj Yespíritu Dios yin, chi na'cha el sic'on el masanil tzet yetal, ta watx' yul sat Dios ma c'amaj. Pero c'am mac chi ske' sna'on oc yin eb sattaj Dios. ¹⁶ Jaxca chi yal yul An Juun Tz'ibebil can oj: “¿Mac junioj chi ske'

* 2:9 Isaías 64:4

yotajnen el oj tzet chi sna' naj Kaawil? ¿Mac junoj mac txequel chi ske' yak'on sna'bal naj?” ħi yul An Juun tu'.* Pero jaonti', ja' naj Santo Espíritu chi ak'on cu na'balnen el sna'bal Cristo.

3

Ket Mulnawomal Cu Ba Yin Kak'on Servil Dios

¹ Jex wux̄taj, jex wanab, ja' yet jix jin ec' je nan je xol titu', ma ske' jin k'anab je yetoj jaxca chi yun jin k'anab yetoj eb jiyom tet naj Yespíritu Dios. Yutol, ja' je na'bal chex ijbani, jaxca tol yet eb a yul yiban k'inal ti', ma jaxca tol, tol to chex oc yintaj Cristo. ² Jaxca junoj yali' unin c'am to chi ske' slo'on tzet yetal caw, quey jex tu'. Yuxan jaxca chi yun yak'le txutxwoj junoj yali' unin tu' quey tu' jix wute walon wan cuybanile e ex. Ja' cuybanile man ya'taj oj sna'cha el oj walnaj e ex, yutol ja cuybanile ya'taj sna'cha el oj, toj chi xa na'cha el je yu. Pero ja'c'ala' jex to c'al tinani'. ³ Yutol ja' to c'al je na'bal chex ijbani. Ila, ey chichon c'ulal je xol. Ja'c'ala' c'al che yoche chex po'chai. Chi yal yel oc apnoj tol ja'c'ala' to c'al je na'bal chex ijbani. Laan che yute je ba jaxca eb comon ánima. ⁴ Yutol ey jex che yal jaxca ti': “Jainti', yet jin naj Pablo,” je chi. Ey jex xin: “Jainti', yet jin naj Apolos,” je chi. Ja' yet che yalon jaxca tu', caw laan to c'al je na'bal jaxca sna'bal eb comon ánima man to yotaj oj Dios. ⁵ ¿Tzet wel oc apnoj jain Pablo jin ti'? ¿Tzet yel oc apnoj Apolos tu'? Jaonti', tu' c'al ch'an yak'omal servil Dios c'al kei. Jaon jix cu yak'balne e ex, catu' jix je yaon oc je c'ul yin naj Kaawil. Jun jun jon c'al chi kil kopiso ja'ta'c'ala' tzet jix ak'le kun yu.

* **2:16** Isaías 40:13

⁶ Ja' yet jix jin ec' je xol jainti', jaxca tol ec' wawnaj can jinat. Jal naj Apolos, jaxca tol ec'naj naj yaoc yal tzet ec' awbil wu tu' an. Pero ja' Dios jix jex ak'on ch'ib oj. ⁷ Yuxan, ja' junoj awalwom, c'al naj chi awi oc yal awoj tu', c'am nioj yel oc apnoj eb. Asan Dios ey yel oc apnoj, yutol ja' chi ak'on ch'ib oj. ⁸ Ja' eb awalwom, c'al eb chi awi oc yal awo tu', laan c'al yel oc apnoj smulnail eb tu'. Oj ãa' spaj masanil eb tu' tet Dios, ja'ta'c'ala' jantaj smulnail jun jun. ⁹ Yuxan jaonti', ket mulnawomal cu ba yin kak'on servil Dios. Jal pax jex, jaexti' xin, jaxca tol yawo Dios je yei. Ja'c'ala' jaxca junoj na lalan swa'nen Dios, quey tu' je yei. ¹⁰ Jal jin xin, laan jin jaxca junoj mac jelan yin wa'nen na, quey jin tu' yu swatx' c'ulal Dios. Ja' yet jix jin ec' je xol tu', jaxca tol ec' wanaj ey yich junoj na. Catu' tx'oj xa mac chi mulna je xol tinani'. Ja' mac chi mulna titu' tinani', jaxca tol lalan slatz'on oc xaan yiban yich ec' wanaj can ey tu'. Ja' jun jun mac txequel lalan smulna oc yin tu', سوالil chi cam yiloni tzet utbil chi yute smulnail tu'. ¹¹ C'am junoj xa mac txequel chi ske' yaon ey junoj xa yich, yutol ja' jun yich ey xa ey oj, ja' caw Jesucristo. ¹² Ja' mac chi mulna oc yin jun mulnail tu', ey mac caw watx' smulnail. Jaxca tol ja' ch'en oro, ch'en plata, c'al wanoj xa ch'en caw ey stool, jaxca tol, ja' eb chi latz'le a yiban jun yich ey xa ey tu', yutol caw watx' smulnail eb. Pero ey eb man watx' oj smulnail. Jaxca tol te' chi sk'anbalne eb, ma xin, jaxca ch'im, c'al yajan trigo, jaxca tu' tzet chi yatoj eb. ¹³ Pero ja' cu mulnail jun jun jon, oj txeclo el yet oj jul jun sc'ual yet chi na'le oc yin ánima. Catu' oj ak'le porobal yetoj k'ak' k'ak' cu mulnail

jun jun jon yet tu', ta watx', ma pena. ¹⁴ Ja' mac watx' smulnail, jaxca junoj na c'am chi tz'a' yu k'ak', quey tu' smulnail eb tu'. Ja' eb tu' oj x'a' spaj smulnail eb tu'. ¹⁵ Pero eb pena smulnail xin, jaxca junoj na tol c'uun s'a'toj. Jaxca tu' oj yun smulnail eb yet jun c'ual chi na'le oc yin ánima yutol pena smulnail eb. C'am nioj spaj oj x'a' eb. Oj colcha el eb, pero jaxca c'al chi yun scolcha junoj mac txequel xol k'ak', quey tu' oj yun scolcha eb. ¹⁶ ¿Tumi man je yotaj oj tol stemplo Dios jex titu', catu' ey ec' naj Santo Espíritu je yin? ¹⁷ Ta ey mac chi ak'on tan el jun stemplo Dios tu', ja' Dios oj ak'on pax tan el jun ánima tu'. Yutol ja' jun stemplo Dios tu', asan Dios ey yet. Ja' jun templo chi wal tu', jaex toni. ¹⁸ C'am ojab che yetne je ba yul je yet. Ta ey jex che na', tol jelan jex yin yet yul yiban k'inal ti', sowalil che yi' ey je ba, catu' che yute je ba jaxca tol c'am tzet je yotaj, yet watx' oj yak' Dios je jelanil. ¹⁹ Yutol ja' sjelanil yul yiban k'inal ti', c'am nioj yel oc apnoj yul sat Dios. Yutol quey tu' tz'ibebil can yul An Juun bey chi yal jaxca ti': "Ja' eb jelan chi yute sba, ja' Dios oj tx'oxon el oj, tol c'am yopiso sjelanil eb tu', catu' oj q'uey el eb yu sjelanil eb," xi yul An Juun tu'.* ²⁰ Chi yalon pax jaxca ti': "Yotaj naj Kaawil, tol ja' tzet chi sna' eb jelan, tutun c'am nioj yel oc apnoj," xi yul An Juun tu'.* ²¹ Yuxan, ma ske' je yaon oc je na'bal yin junoj ánima yu tzet chi yak' e ex, catu' che yi'on can je ba yu. Yutol, ja' Dios chi yak' masanil tzet yetal e ex. ²² Yuxan, je yak'omal oj servil wei, jain Pablo jin ti', yetoj Apolos, c'al Pedro, yuxan, jaxca

* **3:19** Job 5:13 * **3:20** Salmos 94:11

tol je yet jon. Ila pax yul yiban k'inal ti', c'al cu k'inal, c'al camich, c'al tzettaj yetal ey tinani', c'al tzettaj yetal tol to oj jul oj, jix yak' Dios masanil e ex. ²³ Pero, jaexti', yet jex xa Cristo ketoj, ja' naj Cristo, yet Dios.

4

Smulnail Eb Āejab Jesucristo

¹ Yuxan, yel watx' tol manaj kin che yaoc je na'bal. Yutol yak'omal c'al ch'an servil Cristo kei. Ja' kopiso, asan tol chi kak' cuyle scuybanil Dios, wan ak'bil cu cuy yu. Wan man to ak'bil oj yotaj el eb yet yalantoj. ² Ja' mac chi ak'le junoj opiso yune', sowalil tol chi sjiije smulanil tet jun mac chi ak'on yopiso tu'. ³ Chi woche tol jijjom chin el oc yul sat naj Kaawil, pero c'am yel oc apnoj yul jin sat, ta jaex che na' oc win. Cax c'al tol tx'oj wanoj xa mac chi sna' oc win, pero c'am nioj tzet chin na'. Yetoj pax oj, ma ske' jin na'on pax oc win an. ⁴ Ta ey junoj jin penail, man wotaj oj. Pero ma ske' waloni tol c'am nioj jin penail, yutol asan naj Kaawil chi ske' sna'on oc win. ⁵ Yuxan, c'am chi ske' che na' oc yin junoj mac txequel tinani'. Kechbane wej masanta' oj jul naj Kaawil, yutol ja' naj oj tx'oxon el masanil tzet yetal. Jaxca junoj tzet yetal ewan xol k'ej k'inal, catu' chi oc kopna saj k'inal yin, masanil c'al chi txecló el oj, quey ton tu' oj yun xeclo el masanil tzet yetal yet tu'. Ja' naj Kaawil tu' oj ak'on txecló el tzettaj yetal ey yin cu pixan cu masanil. Catu' oj al-le watx' k'ane yin jun jun yu Dios, pero ja'ta'c'ala' cu mulnail jun jun jon. ⁶ Jex wux'taj, jex wanab, jix waltoj e ex tzet we oc,

c'al tzet ye oc Apolos, yu sna'cha el wan cuybanile ti' je yu. Yutol jainti', c'al Apolos tu', tx'oxbanile c'al ke oc e ex, yet watx' che yotajne el oj tol c'am chi ske' je yec' yiban je yalon yintaj tzet chi yal An Juun Tz'ibebil can oj. Yutol c'am junoj eb chi cuywa je xol chi ske' je yi'on a can, catu' c'am junoj mac chi ske' je yintajnen el oj. ⁷ C'am junoj jon chi ske' ki'on can a cu ba, yutol laan c'al kel oc apnoj cu masanil. Yal c'al tzet chi ske' ku, ja' Dios chi ak'on e on. Yuxan, c'am chi ske' ki'on can a cu ba yu. C'am chi ske' kaloni, tol ket yul ket, yutol ja' Dios chi ak'on e on. ⁸ Jal jex xin, ¿ma tz'ajan xa e ex, che na? ¿ma xax je cha' masanil settaj yetal Dios tinani', je na'oni? Tejan yaaw jex xa tinani', je na'oni. Pero jaonti', c'am chi cu oc yaawilal je yetoj. Tol oj wal yel yaaw jex xa, chim kak' pax yaawilal je yetoj. ⁹ Ja' chi wute jin na'oni, tol jix x'ox el Dios tol jaon xejab Cristo jon ti', yintajil xa kei. Jaxca junoj mac ey xa oc yul sk'ab camich, catu' chi mak'le cam oj, jaxca jon tu' kei. Jal eb ánima yul yiban k'inal ti', c'al eb ángel, tu' c'al chi oc t'anan eb kin. Catu' chi q'uey a sc'ul eb yu tzet utbil kili. ¹⁰ Jaxca tol c'am nioj cu na'bal yul sat ánima, yutol ey oc cu na'bal yin Cristo. Pero jaexti', caw jelan jex xa pax yin yet Cristo tu', je na'oni. Kotaj tol c'am kip, c'am cu tec'anil. Jal jex xin, jaxca tol caw tec'an jex xa. Jaonti', chi cu intajnele el yu eb ánima. Pero jaexti', caw miman je yel oc apnoj yul sat eb. ¹¹ Masanta' tinani', ey bey caw chi kil wail, c'al tajin ti'al, c'al c'am cu pichil. Ey bey chi cu mak'le yu ánima, catu' c'am pax cu na on. ¹² Caw chi cu c'uumbi cu mulna yetoj cu k'ab. Ec'al el chi cu buchle yu ánima, pero ja' swatx' c'ulal Dios chi cu k'an yiban eb. Ey bey

caw chi yak' ac'ulal eb kin, pero chi c'al techa ku. ¹³ Ey bey chi yal cu k'umal eb, caw pena chi yal eb kin sic'lebil. Pero ja'c'ala' yin c'al watx' c'ulalil chi kute cu pajtzen tet eb. Jaxca k'alem bey yul yiban k'inal ti', quey tu' ke yul sat eb. Masanta' tinani', jaxca tzet na'ba xa c'al yul sat eb ánima kei.

¹⁴ Man yu oj wi'on el je q'uixwilal, yuxan chin tz'ibetoj wan ti' e ex. Pero tol chin monte jex jaxca junoj wuninal tol caw chin cam el yin, quey tu' je ye tinani'. ¹⁵ Cax c'al mi ey laoneb oj mil je cuywawomal yin yet Cristo, pero junne jaxca tol je mam yei. Jainti', jaxca tol je mam jin, yutol jain babel jix wal sk'aneal yet colbanile e ex, yuxan jix je yaoc je c'ul yin Cristo Jesús. ¹⁶ Yuxan, chin oc tean je yin, tol che beybalne wej jin beybal. ¹⁷ Yu jun ti', yuxan chin chejtoj naj Timoteo ti' e ex. Ja' Timoteo ti', jaxca tol jin c'aal yul sat naj Kaawil. Caw ey jin cam c'ulal yin naj, jiyom c'al chi yute sba. Ja' oj toj jejon je na', catu' oj je na'ontej, tzet utbil jin beybal yu ey xa oc Cristo yin jin c'ul. Jaxca c'al jin beybal, jaxca c'al tu' chi yun wak'on scuy eb creyente bey jun jun iglesia. ¹⁸ Ey ab jaywan chi yi' can a sba je xol, yutol ja' sna'oni tol chin xiw jex to wilon an. ¹⁹ Pero ja' chi wute jin na'oni, tuxa chex to wila, ta jaxca tu' chi el yin sc'ul naj Kaawil. Ja' yet tu' oj wiloni, ta yel ey tzet chi ske' yu eb, ma xin, tu' c'al chi yal eb. ²⁰ Yutol man yu oj tzet ec'ban xa c'al kaloni, catu' chi txeclo el oj tol ey jon xa oc yalan Yaawil Dios. Pero ta tol ey oc yipal ketoj, jaxca tu' tol yel ey jon xa oc yalan Yaawil. ²¹ Ja' tinani' xin, ¿tzet chi yoche je c'ul chi to wun je xol tu'? ¿Chim je yoche chi to waoc tz'um

je yin yu je penail? ¿Ma che yoche chi to jin tx'ox el jin cam c'ulal je nan je xol, catu' yin watx' c'ulal chi to wute jin ba e ex?

5

Ey Smul Xol Eb Creyente Bey Corinto

¹ Jix wab an, tol ey jun winaj ey smul je xol. Tol ab jix smonte el sca txutx naj yi'. Ja' jun tu' bian, caw junelne c'am swatx'il. Tol tax xol eb comon ánima, c'am bey quey tu' chi yute sba eb jaxca tu'. ² Je yotaj tol quey tu' chi yute sba naj, pero ja'c'ala' che yi'on a can je ba. Smoo tol chi tac je c'ul yu sic'lebil, catu' che yi'on el naj chi unen jun penail tu' je xol. ³ Jainti', cax c'al c'am chin ec' yin jin mimanil je yetoj titu', pero jaxca tol ey jin ec' je yetoj yutol chin ec' titu' yin jin na'bal. Yuxan, jix jin na' oc yin naj tzet oj je yute naj jix unen jun penail tu', yutol jaxca tol jain chin ec' je yetoj titu'. ⁴ Yuxan sowalil che yamba je ba yin yipal naj Kaawil Jesucristo. Jain xa xin, jaxca tol oj jin apnoj je yetoj. Yetoj pax oj, oj oc naj Kaawil Jesucristo je yetoj, catu' oj yak'on yipal e ex. ⁵ Ja' naj jix oc smul tu', a wej can oc naj yul sk'ab Satanás, yu sq'uey can el smimanil naj, pero chi colcha can el spixan naj yet oj jul naj Kaawil Jesús. ⁶ Yu jun spenail jix yun je xol tu', yuxan man smoo oj che yi' can a je ba. ¿Tumi man je yotaj oj, tol nian yich pan chi ak'on q'uexontoj masanil jun harina tu'?*

⁷ Yuxan, bej wej can wan je beybal yet yalantoj tu'. Yutol ja' wan tu', laan jaxca yich pan. Yuxan, ta che bej can jaxca walon tu', oj jex oc can jaxca

* **5:6** Ja' yich pan, yechel spenailal yu eb Israel.

ixim pan c'am yich chi lo'le yet k'in pascua, tol c'am nioj cu penail yul sat Cristo tinani', yutol ja' naj jix cam cu q'uexel oj. Jaxca ta' no' me' chi ak'le cam yin xaambalil yet spascua eb Israel, jaxca tu' jix yun scam Cristo ku. ⁸ Yuxan, sowalil chi cu na' wej tej scamichal tu' yin masanil cu c'ul. Ta jaxca tu' chi kute, jaxca junioj ixim pan c'am yich, c'am nioj spenail, quey ton tu' cu beybal.† Ta chi cu na' wej tej scamichal naj tu', c'am xa chi ske' cu to yin amulalil c'al yin tzet man watx' oj. Yutol ja' wan tu', laan jaxca peyxail yich pan catu' chi yetnen el ixim pan tu' masanil. ⁹ Jix waltoj yul jun jin carta e ex, tol c'am chi ske' junne chi cu ec' yetoj eb ey oc yin amulal. ¹⁰ Pero manaj eb amul man to creyente oj chi wal an. Ma eb chi yoche oc tzet ey bey junioj xa mac txequel, ma eb elk'om, ma eb chi yal sba tet tzet chi al-le oc diosal. K'inaloj ta ja' eb man to creyente oj tu' chi wal an, sowalil mi chi cu el bey yul yiban k'inal ti'. Manaj eb man to creyente oj tu' chi wal an. Sowalil chi cu ec' xol eb, sowalil chi cu k'anab yetoj eb. ¹¹ Ja' tzet jix waltoj e ex tu', ja' eb chi yal oc sba creyenteal pero tol ja'c'ala' pena sbeybal, ja' eb chi wal an, c'am chi ske' tol junne chi cu ec' yetoj eb tu'. Ma jaxca eb amulal, ma eb chi yoche oc tzet ey bey junioj xa mac txequel, ma eb chi yal sba tet tzet chi al-le oc diosal, ma eb bawawom, ma eb uq'uem an, c'al eb elk'om. Ja' eb jaxca tu' sbeybal, catu' chi yalon pax eb tol creyente eb, C'am pax swatx'il tol chi cu low yetoj eb. ¹²⁻¹³ Ja' eb man to creyente oj, c'am kalon

† **5:8** Ja' yet k'in Pascua c'am scalil ixim pan chi lo'lei, catu' c'am pax chi ske', tol ey scalil pan ey ec' bey jun jun sna eb Israel yet stiempoal jun k'in tu'.

ket cu na'on oc yin eb, yutol ja' Dios oj na'on oc yin eb. Pero ja' eb ket creyenteal, sowalil chi cu na' oc yin eb. Yuxan, "Ja' naj pena jix el yunen tu', i' wej el naj je xol".*

6

Eb Chi Yal Sba Sattaj Eb Yaaw

¹ Ja' yet ey jowal je nan je xol tu', ¿tzet yuxan che tec'ba je ba je to sattaj eb yaaw man man creyente oj tu'? ¿Tzet yuxan manaj sattaj eb yet xa Dios chi to je wa'ne ey jowal je xol tu'? ² ¿Tumi man to je yotaj oj, tol jaon yet jon xa Dios ti', jaon oj jon oc yaawilal, catu' oj cu na' oc yin eb yet yul yiban k'inal ti'? ¿Ta oj cu na' oc yin eb yet yul yiban k'inal ti', tumi c'am chi ske' cu wa'ne ye wan tzet yetal c'am c'al yel oc apnoj tu'? ³ ¿Tumi man to je yotaj oj pax oj, tol jaon pax oj cu na' oc yin eb ángel? Yuxan, ja' wan tzet yet yul yiban k'inal ti', smoo pax cu wa'nen yei. ⁴ Yuxan, ja' yet ey jowal je nan je xol, ¿tzet yuxan, ja' bey eb c'am yopiso yu iglesia, ja' tu' chi bet je wa'ne yei? ⁵ Chi waltoj wan ti' e ex yu je q'uixwil oj. ¿Tumi c'am junoj mac chi na'cha el yu je xol tu', je na'oni? ¿Tumi c'am junoj creyente chi ske' swa'nen ye je xol tu' xin? ⁶ Ila, je yuxtaj je ba yin Cristo pero chi bet je yal je ba sattaj yaaw, pero man creyente oj pax eb. ⁷ Ja' yet chi bet je yal je ba sattaj yaaw tu', pena chex can yul sat Dios. Ta ey junoj je yet creyenteal pena chi yute sba e ex, yel watx' ta tu' c'al che yak' techa oj. Ta ey junoj mac chi elk'anen junoj tzet yetal e ex, yel watx' ta che yak' miman c'ulal yin. ⁸ Ila jaex man tool

* **5:12-13** Deuteronomio 17:7; 19:19; 22:21, 24; 24:7

oj pax che yute je ba. Ey jex chex elk'anwi pax oj. Tol tax ey bey quey tu' che yute je ba tet eb je yet creyenteal. ⁹ ¿Tumi man je yotaj oj, tol ja' eb man tool oj chi yute sba, c'am yalon yet eb yoc Dios Yaawil oj eb? Manchej je yetnele je ba. Yutol ja eb oj waltoj ti', c'am nioj yalon yet eb yoc Dios Yaawil oj. Eb chi mulwi, c'al eb chi yal sba tet tzet chi alle oc diosal, eb chi yaoc smul yul sk'ab yistil ma yul sk'ab yichamil, c'al eb chi mitx'le oc sba yetoj yet winajil. ¹⁰ Yetoj pax eb elk'om, eb chi yoche oc tzet ey junoj xa mac txequel, eb uq'uem an, eb bawawom, c'al eb chi tokon ec' junoj tzet yetal bey junoj xa. Ja' eb chi beybalnen wan ti', caw man oj apnoj eb yul sk'ab Dios. ¹¹ Ey jex quey tu' je beybal yet yalantoj. Jal tinani' xin, i'bil xa el je penail tu' je yiban ketoj, yet jex xa Dios ketoj. Watx' jex xa yul sat Dios tinani' ketoj. Jaxca ton ti' jix yun yel oc yu tzet jix yun naj Kaawil Jesucristo, c'al yu naj Yespíritu cu Diosal.

Yet C'al Dios Ye Cu Mimanil

¹² Tejan ey jex che yal jaxca ti' tinani': "Jaonti', c'am junoj tzet yetal ey sleyal ku," tejan je chi. Yel ton che yala, pero man smoo oj kunen masanil tzet yetal. Yel ton xin, c'am junoj tzet yetal ey sleyal ku, pero, jainti', c'am junoj tzet yetal oj jin ijban oj. ¹³ Tejan ey jex pax che yal jaxca ti': "Ja' lo'o yet c'ule yei, jaxa c'ule yet lo'o yei," tejan je chi. Yel ton jun k'ane ti', pero ja' Dios, oj yak' lawoj lo'o c'al c'ule. Jal cu mimanil xin, man yetoj amulal yei, pero tol yet naj Kaawil xojli. Ja' naj Kaawil tu', chi steyne cu mimanil ti'. ¹⁴ Yuxan, jaxca jix yute spitzc'unele a naj Kaawil yu Dios, quey tu' oj

cu yute pax spitzc'unen a yetoj yipal. ¹⁵ Je yotaj xa, tol ja' cu mimanil ti', jaxca tol yet smimanil Cristo yei. Yuxan, ¿tumi chi ske' ki'ontoj smimanil Cristo, catu' chi to kaon oc yetoj smimanil junoj ix amul ix, yet watz' junxane chi yun can el yetoj ix? Caw ma ske' bian. ¹⁶ Yutol je yotaj ta tol ey junoj mac chi i'on junoj amul ix, junxane mimanileal chi yun can el yetoj ix. Yutol chi yal yul An Juun Tz'ibebil can jaxca ti': "Junxane oj yun can el eb scawanil," xi An Juun tu'.* ¹⁷ Pero ja' yet chi kak'on cu ba tet naj Kaawil, junxane chi kun can el yetoj naj yin espíritu. ¹⁸ Yuxan, bej wej can amulal tu'. Yutol yal c'al tzet junoj xa spenail chi el yunen ánima, manaj yin smimanil eb chi mulwi. Pero ja' mac chi unen amulal tu', ja' caw yin smimanil tu' chi oc smul. ¹⁹ ¿Tumi man je yotaj oj, tol ja' cu mimanil ti', stemplo naj Santo Espíritu yei? Ey oc naj kin, yutol ja' Dios jix aon oc naj kin jun jun jon. Man xa ketoj cu ba tinani'. ²⁰ Yutol manbil jon xa el oj. Ja' Dios jix cu toloneni. Yuxan, ja' yetoj cu mimanil ti', سوالil chi cu tx'ox el oj tol caw miman yel oc apnoj Dios tu'.

7

Scuybanil Eb Chi Oc Yetbi

¹ Ja' tinani' xin, oj jin pajtzetoy wan tzet jix je k'anle e in an, yul jun an je carta jix je yatej e in an. Watz' toni, ta ey eb winaj c'am chi oc yistil. ² Pero xin, ey smey chi ey q'uey eb yin mule, yuxan, yel watz' ta chi oc yistil jun jun eb, c'al eb ix ix, yel watz' ta chi oc yichamil jun jun eb ix. ³ Ja' jaex

* **6:16** Génesis 2:24

ichamile jex xa, che yak' yochwan je yistil, yutol je yetbi je ba. Ja'c'ala' jex pax jex istile, ak' wej pax yochwan je yichamil. ⁴ Yutol man yaawil oj jex yin je mimanil. Ja' je yichamil ey yalon yet je yin. Ja'c'ala' jex pax jex ichamile, man yaawil oj jex yin je mimanil. Ja' je yistil, ja' ey yalon yet je yin. ⁵ Yuxan, man smoo oj je tenon tzet chi yoche je yetbi je yin. Asanne ta chi oc tucan je yu jayeb oj c'ual yu chex txali tet Dios yin masanil je c'ul. Chi lawi c'al jayeb c'u tu', junbane wej pax je ba junel xa, yet watx' manchej jex etnele el yu Satanás. Yutol ey smey, tol ma ske' je mitx'on oc tucan je mimanil. ⁶ Ja' wan chi waltoj e ex ti', man ja' caw chejbanil oj. Chi waltoj tol c'am sowalil je yunen wan tu'. ⁷ Jainti', ja' chi wute jin na'oni, tol yel watx' ta c'am chi oc je yetbi je masanil jaxca jainti'. Pero tx'oj tx'oj c'al tzet chi yak' Dios e on jun jun jon. Yutol ey mac txequel chi ak'le junoj tzet yetal tet. Ey mac xin, chi ak'le junoj xa tzet yetal tet. ⁸ Chi walon pax toj wan ti' e ex, mac jex c'am to chi oc je yetbi, c'al e ex, mac jex camnaj xa je yichamil. Yel watx' chex can je txojli jaxca jainti'. ⁹ Pero ta c'am chi techa je yu je txojli che yab xin, oc ojab je yetbi. Yutol yel watx' tol chi oc je yetbi, yintaj pax tol tu' c'al che yoche chex to yin amulal. ¹⁰ Jal jex ey xa je yetbi xin, tol chi waltoj wan chejbanil ti' e ex. Ja' wan chejbanil ti', man wetoj an, yet naj Kaawil. Jex wanab, manchej c'al je po'le je ba yetoj je yichamil. ¹¹ Pero ta ey junoj ix chi spo'le sba yetoj yichamil, manchej xa yi' junoj xa winaj. Asan yetoj yichamil c'al ta' tu' chi ske' yil-len sba junel xa. Ja'c'ala' jex pax wux'taj, ma ske' je po'len

je ba yetoj je yistil. ¹² Ey pax wan xa jex, ey wan tzet oj waltoj e ex. Pero man xejbanil oj naj Kaawil ye wan ti', wet c'al yul wet. Ta ey junoj kuŕtaj c'am chi oc yistil yin creyenteal yetoj, pero chi x̄a' sc'ul ix ye ec' yetoj naj, manchej ojab ja po'le ja ba yetoj ja wistil tu'. ¹³ Yetoj pax oj, ta ey junoj kanab, c'am chi oc yichamil yin creyenteal yetoj, pero chi x̄a' c'al sc'ul naj ye ec' yetoj ix, manchej ojab spo'le sba ix yetoj yichamil tu'. ¹⁴ Yutol cax c'al man creyente oj naj yichamil ix tu', jaxca tol yet Dios ye naj yetoj ix, yutol junne xa ye naj yetoj ix creyente tu'. Ja'c'ala' pax junoj ix man creyente oj, jaxca tol yet xa Dios ye ix, yutol junxane ye ix yetoj naj creyente tu'. K'inaloj ta jaxca tol man yetoj Dios eb scawanil, comon ánima mi ye yuninal eb. Pero c'amaj, yet pax Dios eb unin tu'. ¹⁵ Pero ta ja' jun mac man creyente oj tu' chi yoche chi spo'le sba yetoj jun mac creyente tu', spo'le ojab sba xin. Ta chi spo'le sba eb, ja' jun creyente tu', jajbil xa el oj. C'am chi oc smul, yutol chi yoche Dios tol chi cu ey ec' yin watx' c'ulal. ¹⁶ Yutol jaex istile jex ti', man je yotaj oj, ta oj colcha el je yichamil tu' yu c'am che po'le je ba yetoj. Ja'c'ala' jex pax jex ichamile, man je yotaj oj ta oj colcha el je yistil tu' yu c'am che po'le je ba yetoj. ¹⁷ Pero sowalil che yun jaxca chi x'ox Dios e ex jun jun jex. Chi oc je yetbi ma c'am chi oc je yetbi. Che yun ojab jaxca chi x'ox Dios e ex, catu' chex tzala yin tzet chi yak' Dios e ex. Quey c'al ti' chi wute walon tet eb creyente bey jun jun iglesia. ¹⁸ Yuxan, ta ey jex, ey xa oc jun echele chi yij circuncisión yin je mimanil, catu' jix jex awtele oc yu Dios, Manchej je c'uba el oj tol cha'bil xa jun tu' je yu. Ja'c'ala' pax oj, ta ey jex man to ocnaj oj

jun echele tu' je yin, catu' jix jex awtelei, manchej xa je cha' tinani'. ¹⁹ Cax c'al ocnaj je yechel chi yij circuncisión tu', cax c'al c'amaj, c'am yel oc apnoj. Pero ey jun tzet yetal caw miman yel oc apnoj, tol chi cu beybalne jaxca chi yoche Dios. ²⁰ Jun jun mac txequel awtebil xin, can ojab jaxca c'al ta' ye yet jix awtele yu Dios. ²¹ Ta ey jex, ey jex oc yin yak'omal servil yin junelne bey junoj mac txequel, jaex awtebil jex xa yu Dios tu', manchej jex oc il. Pero ta chi ske' je yel yin je yak'on servil tu' xin, yel watx' chex el yin. ²² Yutol ey mac ey oc yak'omal servil yin junelne bey junoj mac txequel yet chi awtele oc eb yetoj yu naj Kaawil. Cax c'al yak'omal servil to c'al ye eb tinani' bey spatrón tu', pero jix jajcha el eb yul sk'ab spenail yu naj Kaawil. Ey mac txequel xin, yet sba yet jix awtele yu Dios. Pero ja tinani' xin, ey oc yak'omal oj servil Cristo. ²³ Jaonti', manbil jon xa el yu Dios. Yuxan, manchej ojab kaoc cu ba yak'omal oj servil junoj ánima yin junelne. ²⁴ Yuxan, jex wux'taj, jex wanab, ja' yet ey jex xa oc yetoj Dios, watx' c'al ta' ja' ta' chi cu can jun jun jon jaxca c'al ta' ke yet jix cu yawten oc naj yetoj. ²⁵ Ja' jaex c'am to chi oc je yetbi, c'am junoj xejbanil naj Kaawil oj waltoj e ex. Ja' tzet oj waltoj e ex, jain c'al chin na' yul wet an. Pero ja' tzet oj wal ti', smoo tol ey yel oc apnoj yul je sat, yutol jix ok' sc'ul Dios win an, catu' jix yak'on wopiso ti' an. ²⁶ Yu wan sya'ilal lalan sjul kiban ti', yuxan chin na', tol watx' jun jun jon chi cu can jaxca c'al ta' ke ti'. ²⁷ Yuxan ja' jaex ey xa je yetbi, manchej je sey tzet che yute je po'on je ba. Yetoj jex c'am to je yetbi, watx' c'am che sey

je yetbi tu'. ²⁸ Pero ta ey jex che sey je yistil xin, ja' jun tu' man pena oj. C'al jex k'opotaj ix, ta chi oc je yichamil, man pax mule oj. Pero ja' eb chi oc yetbi, yel miman sya'ilal oj yil eb yul yiban k'inal ti'. Yuxan chi waltoj wan tu' e ex, yutol chi woche c'am chi jul wan sya'ilal tu' je yiban. ²⁹ Jex wuxtaj, jex wanab, ey pax wan xa tzet oj waltoj e ex, tol txenxane tiempo. Yuxan, ja' eb ey yistil tinani', ma ske' asan yin yistil eb chi yaoc sna'bal. ³⁰ Ja' eb chi cusi, ma ske' asan scusilal chi yil yun eb. Yetoj pax eb chi tzalai, ma ske' ja' c'al yin tzala c'ulal tu' chi yaoc sna'bal eb, yetoj eb chi yak' negocio, man ojab asanne oj yin snegocio tu' chi yaoc sna'bal. ³¹ Ja'c'ala' pax eb chi k'anbalnen tzettaj yetal ey yul yiban k'inal ti', man ojab asanne oj yin wan tzettaj yetal tu' chi yaoc sna'bal eb. Yutol ja' jun yul yiban k'inal chi kil ti', lalan sjul tiempo, tol oj lawoj el oj. ³² Chi woche tol c'am je bis c'ulal. Ja' eb c'am yistil, ey oc sna'bal eb yin tzet oj yute yak'on servil naj Kaawil eb, yu yak'on tzalaboj sc'ul naj eb. ³³ Jal eb ey xa yistil xin, ja' tzet ey yul yiban k'inal ti' chi sna' eb, yu yak'on tzalaboj sc'ul yistil eb tu'. ³⁴ Yuxan, caab chi el oc sna'bal eb. Jaxca pax tu' eb ix ma eb k'opo c'am to yichamil, ey oc sna'bal eb yin tzet oj yute yak'on servil naj Kaawil eb, yutol chi yoche chi yak' smimanil c'al spixan tet naj Kaawil. Jal eb ey xa yichamil xin, ja' pax yin yak'on servil sba eb yetoj yichamil yin tzet ey yul yiban k'inal ti', ja' tu' ey oc sna'bal eb. ³⁵ Ja' wan chi waltoj e ex ti' an, man yu oj jex jin tenon oc tucan oj, yuxan chi waltoj, c'amaj, pero yu je watx'il oj, yuxan chi waltoj. Yutol chi woche che beybalne jaxca chi yoche sc'ul naj Kaawil, catu' che yak'on servil naj

yin masanil je c'ul. ³⁶ Ja' tinani', chi waltoj e ex, jex mame, c'al jex txutxe, yutol ey jex ey je cutz'in ma je yune', stiempo xa yoc yichamil. Ta tol che na' tol watx' chi oc yichamil eb, yutol che yila, tol ey smey yet c'am chi oc yichamil eb tu', ske' ojab jaxca che na' tu'. Chi ske' yoc yichamil eb, yutol man pena oj. ³⁷ Pero tejan ey jex ey je cutz'in ma je yune' man sowalil oj chi oc yichamil. Chi ske' je yunen ja'ta'c'ala' tzet xi je na'bal, jaexti'. Ta jix cam je na'balnen el oj tol c'am che yaoc yichamil je cutz'in tu' ma je yune' tu', watx' tzet che yun tu', man pena oj. ³⁸ Yuxan, ja' eb chi yaoc yichamil scutz'in ma yune' xin, watx' chi yun eb. Pero ja' eb c'am chi yaoc yichamil scutz'in ma yune' xin, yel watx' chi yun eb. ³⁹ Ja' junoj ix iquis yichamil, jaxca tol txuan ix yetoj naj yu sley Dios. Pero ta chi cam naj xin, jajan xa ix. Chi ske' yi'on junoj xa mac txequel ix ta chi yoche. Asan xin, sowalil tol creyente naj tu'. ⁴⁰ Pero chin na' jainti', tol yel watx' yet eb ix ta c'am xa chi yi' junoj xa winaj ix. Ja' chi wute jin na'oni, catu' chin na' tol ja' naj Yespíritu Dios ey oc wetoj an, catu' chi walon jaxca ti' an.

8

Lo'be Chi Ak'le Yin Xaambalil Tet Tzet Chi Al-le Oc Diosal

¹ Ja' tinani', oj waltoj yu tzet chi ak'le yin xaambalil tet tzet chi al-le oc diosal, chi lawi tu' catu' chi lo'le pax oj. Yel toni, ja' wan oj waltoj ti', kotaj cu masanil. Ey ton cu jelanil. Pero ja' cu jelanil ti', tu' c'al chi ki' a can cu ba yetoj. Jal ta ey cu cam c'ulal, caw chi yi' yip eb ket creyenteal yu. ² Ja' mac

jelan sna'oni, c'am pax nioj sjelanil jaxca chi yoche Dios. ³ Pero ja' eb chi cam c'ulnen Dios, otajbil eb yu. ⁴ Ja' tinani' xin, oj waltoj yu tzet chi lo'le yet chi lawi yak'le yin xaambalil tet tzet chi al-le oc diosal. Ja' tzet chi al-le oc diosal tu', kotaj tol man Dios oj. C'am yopiso yul yiban k'inal ti', yutol asan jun Dios ey, c'am cawan, oxwan oj. ⁵ Ey tzet chi al-le oc diosal chi ec' satcan. Ey pax tzet chi al-le oc diosal yul yiban k'inal ti'. Yutol ja' eb ánima, ec'al tzet chi yal oc eb sdiosal oj, c'al yaawil oj. ⁶ Pero jaonti', asan jun cu Diosal ey, ja' ton cu Mam Dios. Ja' cu Mam Dios tu' jix wa'nen masanil tzet yetal. Ja' pax jix cu wa'neni. Ja' ton yu naj yuxan chi cu eq'ui. Asan pax jun Kaawil, ja' ton Jesucristo. Yu naj yuxan ey masanil tzet yetal, c'al jaonti' pax oj. Asan yu naj yuxan ey jon ec' oj. ⁷ Pero man masanil oj creyente chi na'cha el wan ti' yu. Ey eb caw ey oc sc'ul yin tzet chi al-le oc diosal tu'. Yuxan ja' tzet chi ak'le yin xaambalil, asan tzet chi al-le oc diosal tu' ey yet, sna'on eb. Man to tec'an oj ye sna'bal eb. Yuxan chi etex el sna'bal eb ta chi lo' eb tzet chi ak'le yin xaambalil tu'. ⁸ Pero c'am chi na'le oc kin yu Dios yu tzet chi cu lo'. Catu' c'am pax chi cu wa'xi a yul sat Dios ta chi cu lo'. Ja'c'ala' ta c'am chi cu lo' pax oj, c'am chi cu etex pax el yul sat Dios. ⁹ Cax c'al chi ske' cu lo'on masanil tzet yetal, c'am sleyal yu, pero ey smey chi etex el eb man to tec'an oj ye sna'bal yu tzet chi kune. Yuxan, sowalil chi kak' cuenta cu ba. ¹⁰ Jaexti', jelan jex toni. Je yotaj tol c'am smey tzet chi cu chi' tu'. Pero ta ey mac man to tec'an oj ye sna'bal, man yotaj oj eb wan ti'. K'inaloj ta chi yil eb tol chotan jex ey je low sattaj wan tzet chi al-le oc diosal tu'. Ey smey

chi somcha sna'bal eb je yu. Catu' chi slo'on eb tzet ak'bil xa yin xaambalil tu', cax c'al chi xiw eb tol man watx' oj chi yun eb. ¹¹ Ta quey tu' che yute je ba jaxca tu', oj etex el sna'bal eb man to tec'an oj ye sna'bal tu' yu je jelanil. Pero caw cus c'ulal yei, yutol yu pax eb, yuxan jix cam Cristo. ¹² Yuxan, ja' eb man to tec'an oj ye sna'bal tu', ta je yu c'al catu' chi etex el sna'bal eb, ja' tet Cristo chi oc je mul. ¹³ Yuxan, ta ey junoj mac chi etex el sna'bal yu c'al tzet chin chi', yel watx' c'am xa chin chi' chi'be, yet watx' c'am junoj mac chi etex el sna'bal wu c'al an.

9

Ja' Tzet Smoo Yunen Junoj Āejab Jesucristo

¹ Jainti', caw yel Āejab Jesucristo jin an. Ilbil yin naj Kaawil Jesús tu' wu an. Yuxan, ey walon wet jaxca wan xa eb Āejab masanil. Jaexti', jix jex oc creyenteal yu jin mulnail yin yet naj Kaawil tu'. ² Cax c'al ey wanoj xa eb chi aloni, tol man Āejab oj jin Cristo an, pero je yotaj jaexti' sic'lebil, tol Āejab Cristo we an. Txequel ye je yu tol Āejab jin, yutol wu, yuxan jix je yaoc je c'ul yin naj. ³ Ey eb pena chi alon win an, tol man Āejab oj jin Cristo an. Pero jaxca c'al ti' chi wute jin pajtzen tet eb. ⁴ Jainti', ey walon wet jin cha'on tzet chin lo', c'al tzet chi wuq'ue. ⁵ K'inaloj ey junoj kanab chi oc wistil oj tinani'. Ey walon wet wi'on bey yal c'al bey chin eq'ui. Yutol quey tu' chi yute sba eb yuĀtaj naj Kaawil, yetoj pax naj Pedro, c'al wan xa eb Āejab naj. ⁶ ¿Ma tzet che na', asan ch'an jin jainti' yetoj naj Bernabé, asan jaonti' sowalil chi cu mulna yu cu lo'be? ⁷ Ila eb soldado tinani'. ¿Ma ey junoj eb

chi mulnai, c'al chi yi' el sgasto yul yet? Yetoj pax eb chi awon junoj tzet yetal, ey yalon yet chi slo' sat yawo eb tu'. Ja'c'ala' pax eb ilom no' tinani', ζtoj wal c'am chi yuc' slecheal no' eb? ⁸ Ja' wan chi waltoj e ex ti', man asanne oj yul oj sna'bal ánima chi eltej. Ja' pax yul sley Moisés, ja' tu' albil can wan ti' yu Dios. ⁹ Ja' yul jun ley tu' chi yal jaxca ti': "Manchej je yaoc spail sti' no' nok' yet chi tec'wi trigo no'," ħi yul ley tu'.* Man asanne oj yu c'al no' tu', yuxan jix yal can Dios jun ti'. ¹⁰ Pero ku pax oj. Jix tz'ible can yul ley tu', yet watx' chi na'cha el ku. Yutol ja' eb tok'om tx'otx', yetoj eb tec'om trigo, ja' yet chi mulna eb tu' chi yaoc eb yip oj sc'ul, tol oj slo' smulnail eb. ¹¹ Jaxca ton eb chi mulna tu', quey jon ton tu', jaon ħejab Cristo jon ti'. Ja' yet jix cu ec' je xol, jaxca tol ey tzet ec' kawnaj can je xol. Ja' tzet ec' kawnaj can je xol tu', ja' ton sk'ane Dios. Yuxan, ζman smoo oj cu cha'on cu gasto e ex, spaj cu mulnail tu', che na'? ¹² Ey pax wan xa eb ey yalon yet ħa'on yet e ex. Pero yel xa c'al ey kalon ket jaonti'.

Cax c'al ey kalon ket cu cha'on cu gasto e ex, c'am junel oj jix cu k'an e ex. Caw chi kak' c'al techa masanil tzet yetal. C'am c'al chi cu cha' e ex, yet watx' c'am mac txequel chi aloni, tol c'am yel oc apnoj sk'aneal Cristo yutol yu c'al tumin chi kal el oj. ¹³ Je yotaj xa, tol ja' eb chi mulna bey stemplo Dios, ja' tu' chi ħa' eb tzet chi slo'. Yutol ja' eb ey yopiso yak'on xaambal, chi ske' ħi'on eb ħi'beal no' nok' chi yak' yin xaambalil tu'. ¹⁴ Quey pax tu' eb chi ec' alo el sk'aneal yet colbanile. Yutol yalnaj

* **9:9** Deuteronomio 25:4

can naj Kaawil tol sowalil chi x̃a' sgasto eb yin bey chi mulna oc eb tu'. ¹⁵ Jainti', cax c'al ey walon wet jin cha'on jin gasto, pero c'am mac bey jix jin k'an junel oj. Tu' c'al ton chi waltoj wan ti' e ex. Man yu oj jin k'anon jin gasto, yuxan chi waltoj, c'amaj. Ja' chi wute jin na'oni, yel mi watx' chin cam yu wail yintaj pax tol chin k'an jin gasto tu' e ex. Ila, tol yutol c'am chin k'an jin gasto e ex, yuxan ey walon wet jin tzala sattaj Dios. C'am mac chi ske' yi'on ec' jun jin tzala c'ulal ti'. ¹⁶ Jainti', cax c'al chin ec' wal el sk'aneal yet colbanile, man yu oj tu' chi ske' wec'banen jin ba. Yutol sowalil chin ec' wal el oj. Ok'bal jin c'ul ta c'am chin ec' wal el jun sk'aneal yet colbanile ti'. ¹⁷ C'am chi wun asan yu chi wi' jin gasto an, pero chi wun an, yutol jix yak' wopiso Dios yin walon el oj. ¹⁸ Yuxan ja' spaj lalan jin cha'on ti' tinani', ja' ton jin tzala c'ulal ti' lalan jin cha'on spajil oj yu chin ec' wal el sk'aneal yet colbanile ti' yin tol c'am jin tool chin cha'. Yutol cax c'al ey walon wet jin k'anon jin gasto yin wopiso ti', pero c'am chin k'ana. ¹⁹ Cax c'al c'am mac ey yalon yet win an, pero chi wak' jin ba yak'omal oj servil masanil ánima yet watx' ey jaywan oj, oj oc creyenteal yin Cristo wu an. ²⁰ Ja' yet ey jin ec' xol eb wet Israelal, jaxca sbeybal eb tu', quey tu' chi wute jin beybal pax oj, yu wak'on ganar jaywan oj eb. Ja' eb wet Israelal tu' caw ey oc sna'bal eb yin sley Moisés. Yuxan, ja' yet ey jin ec' snan xol eb, cax c'al c'am chi waoc jin na'bal yin jun ley tu', pero laan chi wute jin na'bal yetoj eb, yu wak'on ganar jaywan oj eb. ²¹ Ja'c'ala' pax yet ey jin ec' xol eb man Israel oj, eb c'am chi yaoc sna'bal yin jun ley tu', laan chi wute jin na'bal

yetoj eb, yu wak'on ganar jaywan oj eb. Pero tobal k'inal, sowalil c'al ta' chin jije sley Dios, yutol ey oc jin na'bal yin sley Cristo tinani'. ²² Ja'c'ala' yet ey jin ec' yetoj eb man tec'an oj ye yin tzet bey ey oc sna'bal eb, laan chi wute jin ba yetoj eb, yu wak'on ganar jaywan oj eb. Yuxan, yal c'al bey chin eq'ui, jaxca c'al chi yute sba eb bey chin ec' tu', quey tu' chi wute jin ba yetoj eb, yet watx' tala c'uxan ey eb chi wak' ganar scolcha can el oj. ²³ Masanil c'al tzet chi el wuten jin ba tu', yu sk'aneal yet colbanile, yuxan quey tu' chi wute jin ba, yet watx' ey walon wet yin swatx'ilal i'bil yu jun sk'aneal tu' pax oj. ²⁴ K'inaloj eb chi sajchi yin yujtelen ec' sba tinani', chi yak' ani eb. Je yotaj xa, tol masanil eb chi yak' yani, pero asan jun mac chi babi apni bey t'inan chi apni eb tu', asan chi cha'on spaj. Yuxan, jaxca ton eb chi yak' yani tu', sowalil quey tu' chi kute cu ba yin yet Cristo, yet watx' oj cu cha' spajil ket jun jun jon. ²⁵ Masanil c'al mac chi oc yin jun sajach tu', chi steyne sba eb yin masanil tzet chi etex el smimanil. Chi steyne sba eb yutol chi yoche eb chi xa' spaj. Pero ja' spaj chi xa' eb tu', junne pixto catu' chi etextoj. Jal pax spaj oj cu cha' jaonti' xin, c'am bak'in chi etextoj. Yuxan, sowalil chi cu teyne cu ba yin tzet man watx' oj. ²⁶ Jaxca chi yun eb chi yak' yani yin sajach tu', quey tu' chi wute jainti' yin yet Dios. Man caab oj jin c'ul chi wak'on wani. Jaxca eb ey oc yin sajach chi mak'le sba, yal c'al mac chi ak'on ganar, quey tu' chi wute pax jin ba. Yutol yin smasanil jin c'ul chin mulna yin yet Dios. ²⁷ Caw chin mitx' oc tucan jin mimanil ti'. Catu' chi wak'on cuenta sic'lebil. Yutol cax c'al ec'al mac bey jix wal sk'ane Dios pero sowalil

ja'c'ala' wak'on cuenta jin mimanil ti'. Ta c'amaj, tala c'uxan chin intajnele can el yu Dios.

10

C'am Chi Ske' Kalon Cu Ba Tet Tzet Chi Al-le Oc Diosal

¹ Jex wux'taj, jex wanab, chi woche che yotajne el oj, tzet yunnaj eb kichmam yet peyxa, yet tzajan oc eb yintaj Moisés. Masanil eb jix beyto yalan jun asun, catu' masanil eb ec'naj toj snan ja' cajin mar. ² Jaxca tol ak'bil bautizar eb yu jun asun tu', yetoj yu ja' mar tu'. Jaxca tol ocnaj eb yetoj Moisés yet jun tiempoal tu'. ³ Masanil eb, jix lo'on jun lo'be tu' jaxca tol yin yesalil jix ak'le tet eb yu Dios. ⁴ Yetoj pax oj, masanil eb yuc'naj jun ja' ja', jaxca tol yin yesalil ak'bil tet eb yu Dios. Sat ch'en elnaj tej ja' ja' tu'. Ja' jun ch'en tu', ja' ton Cristo. Ja' ec'naj yetoj eb. ⁵ Cax c'al jaxca tu' yunnaj Dios tet eb, pero ja'c'ala' ec'al eb c'am swatx'il sna'bal yul sat Dios. Yuxan, camnaj can eb bey tx'otx' cusiltaj tx'otx' bey ec'naj eb tu'. ⁶ Ja' tzet julnaj yiban eb tu', cu tx'oxbanil oj yei, yet watx' manchej koche oc tzet c'am swatx'il jaxca yutenaj sba eb tu'. ⁷ Yuxan, c'am chi ske' kalon cu ba tet tzet chi al-le oc diosal, jaxca yutenaj sba wan eb xol eb tu'. Ja' yul An Juun Tz'ibebil can oj chi alon can tej sk'aneal eb. Xi An jaxca ti': "Jix ey chotan eb, catu' jix low eb. Jix lawi tu', jix a waan eb, catu' jix canalwi sattaj jun chi yal eb sdiosal oj tu'," xi yul An Juun tu'.* ⁸ Manchej pax cu to yin amulal. Yutol quey ton tu' yutenaj sba wan eb xol eb tu'. Yuxan, junne

* **10:7** Éxodo 32:6

c'u jix cam el veinte y tres mil eb.* ⁹ Manchej kak' porobal naj Kaawil ta chi yak' miman c'ulal kin ma c'amaj. Yutol quey tu' yutenaj sba wan eb xol eb tu'. Yuxan, lawinaj el eb yu wan no' laba.* ¹⁰ Man comon oj chi kal sk'umal naj Kaawil. Yutol ey eb yalnaj sk'umal naj. Pero yuxan, lawinaj el eb yu jun ángel ey yopiso smak'wi cam ánima.* ¹¹ Masanil c'al tzet julnaj yiban eb kichmam tu', cu tx'oxbanil oj yei. Tz'ibebil can sk'aneal yul An Juun, yet watx' chi kotajne el oj, tol ey smey ta chi oc cu penail. Yutol jaonti', slawubal tiempoal xa bey ey jon ec' oj. ¹² Yuxan, ja' mac tec'an ye sna'oni, cam ojab yak'on cuenta sba, yutol ey smey chi etex el sna'bal. ¹³ Laan c'al porobal chi jul yiban jun jun ánima. Pero Dios chi c'al yun tzet chi yala. Man oj cu cha'le ak'le porobal yin junoj tzet yetal tol c'am chi techa ku. Ja' yet chi jul junoj porobal tu', ja' naj chi colwa yin tzet utbil chi kute cu colon cu ba tet, yet watx' chi techa ku. ¹⁴ Yuxan, jex jin cam c'ulnebil, manchej je yal je ba tet junoj tzet chi al-le oc diosal. ¹⁵ Chi waltoj wan ti' e ex, yutol jelan jex xa. Chi cam je na'otenen sic'lebil ta yel chi wal an. ¹⁶ Ja' jun svaso Dios, bey chi tit swatx'ilal, chi kal yu diosalil yu, ja' chi tx'oxoni, tol junxane ke yetoj Cristo, yutol cu ya'il oj, yuxan jix el xiq'uil. Ja'c'ala' pax ixim pan chi po'le ec' cu xol, chi x'ox pax el ixim, tol junxane ton ke yetoj naj, yutol cu ya'il oj, yuxan jix ak'le cam smimanil. Yutol junxane ke yetoj naj, yuxan manchej je junbane je ba yetoj tzet chi al-le oc diosal. ¹⁷ Cax c'al ec'al jon,

* **10:8** Números 25:1-9 * **10:9** Números 21:6 * **10:10** Números 14:1-29; 26:63-65

junne ixim pan tu' chi cu lo' cu masanil. Yuxan, jaxca ton jun pan tu', jun ch'an, quey jon ton pax tu'. Yutol jaxca tol junxane smimanil Cristo ke cu masanil. ¹⁸ Na' wej tej nioj xa wetoj an, tzet chi yute sba eb Israel. Ja' eb chi chi'on tzet chi yak' yin xaambalil, ja' chi tx'oxoni tol junxane ye oc eb yetoj Dios mac chi cha'on xaambal tu'. ¹⁹ Man lalan oj waloni tol ey yel oc apnoj tzet chi al-le oc diosal tu'. Ja'c'ala', pax tzet chi ak'le yin xaambalil tu', man lalan oj waloni tol ey yel oc apnoj. ²⁰ Pero ja' jun ti' chi yoche jin c'ul chi wal ti' an. Ja' yet chi yak'on xaambal eb man Israel oj, manaj tet Dios chi yak' eb. Pero ja' tet eb pena espíritu chi yak' xaambal eb. Chi woche c'am junoj jex che junbane je ba yetoj eb pena espíritu tu'. ²¹ Man smoo oj tol chi kuc' yin jun svaso chi na'ontej naj Kaawil ta chi kuc' pax yin junoj svaso chi na'ontej eb pena espíritu tu'. Yetoj pax oj, c'am chi ske' comon c'al chi cu lo' ixim pan chi eltej e on yiban smeña naj Kaawil, ta chi cu lo' pax tzet chi batx'bale atoj yiban smeña eb pena espíritu tu'. ²² ¿Ma chi koche chi ki'tej sjowal sc'ul naj Kaawil kiban? ¿Ma yel xa c'al ey kupal yintaj naj yuxan c'am chi cu xiw tet sjowal sc'ul naj?

Man Smoo Oj Ketnentoj Sna'bal Junoj Xa Mac Txequel

²³ Tejan ey jex che yal jaxca ti' tinani': "Jaonti', c'am junoj tzet yetal ey sleyal ku," tejan je chi. Yel toni, pero man smoo oj kunen masanil tzet yetal. Yel ton xin chi ske' kunen masanil tzettaj yetal. Pero man masanil oj tzettaj yetal tu' chi ak'on stec'anil cu na'bal. ²⁴ Jun jun jon, man smoo oj

kunen tzet chi koche yul ket. Smoo chi cu seya, tzet utbil chi kute kak'on stec'anil wanoj xa eb. ²⁵ Ja' tinani', yal c'al tzet chi'beal chi txonle txombal, chi ske' je manon je chi'. Manchej je k'anle bey chi tita, yet watx' manchej je na' tol man watx' oj tzet che yune'. ²⁶ “Yutol ja' yul yiban k'inal ti', yet naj Kaawil yei, c'al masanil tzettaj yetal, yet pax oj”.*

²⁷ K'inaloj ey junoj man creyente oj chech awten low yetoj bey sna. Ta chi yoche je c'ul chech toi, chi c'al ske' je lo'on tzet chi yak' e ex. Man je k'anle tet bey chi tit tzet chi batxba eltej je sattaj tu', yet watx' c'am che na' tol man watx' oj tzet che yune'.

²⁸ Pero ta ey junoj mac chi alon e ex jaxca ti' xin: “Ja' no' chi'be chi yak' naj ti' je chi', jix ak'le no' yin xaambalil tet tzet chi al-le oc diosalil,” ta xi e ex, manchej je chi'. Yutol ja' mac chi alon e ex tu', ey smey chi etex el sna'bal je yu ta che chi', catu' chi somcha el sna'bal yu. ²⁹ Chi waltoj wan ti' e ex, yet watx' manchej etex el sna'bal eb c'am to yip sna'bal je yu. Man yu oj je na'bal jaexti', yuxan chi waltoj wan ti'.

Pero tejan ey jex oj je yal jaxca ti' tinani': “Jaonti', chi c'al ske' cu chi'on masanil tzet yetal. Yuxan, ¿tzet yuxan chi na'le oc kin yu eb chi xiw xi'on chi'be tu'? ³⁰ Ta chi kal yu diosalil tet Dios yu no' chi'be tu', catu' chi cu chi'on no', c'am mac ey yalon yet yalon tzet pena kin,” je chi mi. Tejan ey jex lalan je na'on jaxca tu' tinani'. ³¹ Pero chi waltoj e ex, cax c'al chi cu lowi, ma chi kuc' junoj tzet yetal, ma yal c'al tzet yetal junoj xa chi el kuneni, sowalil chi kune, yet watx' chi txeclo el

* **10:26** Salmos 24:1

swatx'ilal Dios ku. ³² Ja' eb man to creyente oj, cax c'al Israel junoj mac txequel, cax c'al man Israel oj junoj mac txequel, caw c'am chi ske' kak'on etex el sna'bal eb. Yetoj pax eb ket creyenteal, ja' ton eb yiglesia Dios, ma ske' kak'on etex el sna'bal eb. ³³ Jainti', chi wak'le wak'on tzala sc'ul ánima yin masanil tzet chi el wuneni. Manaj tzet chi oc jin watx'il oj chin seya. Pero ja' tzet chi oc swatx'il oj wanoy xa ánima chin seya, yet watx' tala ey eb chi colcha can el oj.

11

¹ Yuxan, beybalne wej jin beybal, jaxca chi wute pax jin beybalnen sbeybal naj Cristo.

Ja' Tzet Chi Yute Sbeybal Eb Ix Ix Bey Culto

² Jex wux'taj, jex wanab, chin tzala je yetoj yutol na'an jin c'al je yu tobal k'inal, c'al yu lalan je beybalnen wan cuybanile walnaj can e ex. ³ Pero chi woche che yotajne el oj, tol ja' Cristo ey oc Yaawil oj jun jun winaj, jaxca tol sjolom ye oc oj. Ja' naj yichamil ix ix, ja' naj ey oc yaawil oj ix, jaxca ye oc Dios Yaawil oj Cristo. ⁴ Yal c'al mac winajil ey a yenel sjolom yet chi txali ma yet chi yalon el sk'ane Dios, ja' c'al oc chi yi'tej q'uixwanil yiban sjolom, ja' ton Cristo.* ⁵ Ja'c'ala' pax eb ix ix tol c'am nioj yenel ey a yin sjolom yet chi txali ma yet chi yalon el sk'ane Dios, chi yi'tej q'uixwanil yiban sjolom. Jaxca tol tzujbil el sjolom eb tu'. ⁶ Ta ey eb c'am chi yal sc'ul chi ya a junoj yenel yin sjolom,

* **11:4** Ja' yul stiempoal yet jix tz'ibele An Nuevo Testamento beybalnebil yu eb ix ix watx' sbeybal, tol chi oc nioj yenel sjolom. K'inaloj ta c'am chi oc jun yenel tu', pena chi al-le yin sk'ane Dios yu eb ix.

tzuj ojab el sjolom eb tu' xin. Ta chi q'uixwi tzujon el sjolom eb, ya ojab oc junoj yenel eb yin sjolom. ⁷ Ja' jaon winaj jon ti', man smoo oj chi ka junoj tzet yetal yin cu jolom, yutol jaxca tol yechel Dios kei, x'oxomal oj el swatx'ilal Dios kei. Jal eb ix ix, x'oxomal oj swatx'ilal winaj ye eb ix. ⁸ Yutol ja' yet jix wa'nele babel winaj yu Dios, man yin oj ix ix elnaj tej naj winaj tu'. Ja' ix ix tu', ja' yin naj winaj tu' elnaj tej ix. ⁹ Ja' ix ix tu', wa'nebil ix yu yoc yetbi oj naj winaj. Man yu oj swatx'il oj ix, yuxan jix wa'xi naj winaj tu'. ¹⁰ Yuxan, smoo yaon a yenel sjolom eb ix, yu x'oxon el eb ix tol ey oc eb yalan yaawil yichamil. Smoo jaxca tu' chi yute sba eb ix, yutol t'anan oc eb ángel kin. ¹¹ Pero jaon mac jon tol junxane ke yin naj Kaawil chi yoche naj tol ey ojab yel oc apnoj eb ix yul cu sat jaon winaj jon ti'. Catu' chi yochen pax tol ey ojab kel oc apnoj yul sat eb ix pax oj. ¹² Yel toni, ja' yin naj babel winaj tu' elnaj tej ix babel ix. Pero ja' tinani', ja' yin eb ix ix chi cu pitzc'u el oj. Pero masanil chi tit bey Dios. ¹³ Na' wej tej sic'lebil, ¿smoo mi chi txali junoj ix tet Dios, ta c'am tzet ey a yin sjolom? ¹⁴ Yotaj ánima masanil tol q'uixwiltaj ta jojan xil cu jolom jaxca xil sjolom eb ix. ¹⁵ Sak'al yili eb ix ix, yutol jojan stel xil sjolom eb ix. Ja' xil sjolom eb ix tu' ey oc yenel oj. ¹⁶ Ta ey jex chi tit je jowal yu wan cuybanile ti', sowalil chi na'cha el je yu, tol jaonti', c'am chi kun junoj xa tx'oj beybale. Ja'c'ala' pax eb croyente bey jun jun yiglesia Dios, c'am pax chi yun junoj xa tx'oj beybale eb.

Eb Man Watx' Oj Chi Yute Sba Yet Chi Oc Santa Cena

¹⁷ Ey wan xa tzet oj waltoj e ex. Pero ma to ske' jex walon watx'il, yutol ey jex, ey to c'al je penail. Yutol ja' yet che yamba je ba titu', c'am nioj swatx'ilal che cha', tu' c'al chex etex can el yu. ¹⁸ Yuxan, ja' jun ti' oj baboj waltoj e ex. Chi wabe, tol ab ja' yet che yamba je ba yin je culto, ey ab jex che yoche che po' el je ba. Ja' chi wute jin na'oni, tejan yel wan chi wab tu'. ¹⁹ Tejan سواليل oj jex po'cha c'al ta' a, yet watx' chi txclo el oj, mac caw yel croyente je xol tu'. ²⁰ Yuxan, ja' yet che yamba je ba yet chex lowi, manaj cena naj Kaawil jun che lo' tu'. ²¹ Yutol ja' yet chi oc yorail cena tu', comon xa c'al che lo' je yet jun jun jex yin eymanil. Yuxan, ey jex c'am xa che yi' je yet, chi tit je wail. Ey jex xin, chex uc'wi xa c'al vino, catu' che camtzen el je ba. ²² ¿Tumi c'am je na bey watx' chex low jun jun jex? Ja' yet che yunen jaxca tu', ja' eb je yet croyenteal che yintajne el oj, pero yiglesia Dios ye eb je yetoj. Ja' eb che yute jaxca tu', c'am tzet chi slo' eb je yetoj. Yuxan, q'uixwiltaj chi el oc eb je yu. ¿Tumi chi ske' jex walon watx'il yu jun je beybal tu' che na'? Caw c'am chi ske' bian.

Scena Naj Kaawil

(Mateo 26:26-29; Marcos 14:22-25; Lucas 22:12-20)

²³ Ja' jun cuybanil yu tzet chi yun äa'le cena walnaj can e ex, ja' ton naj Kaawil jix ak'on can e in an. Ja' ton jun tu' oj waltoj e ex ti'. Ja' yet jun ak'bal yet jix ale oc naj Kaawil Jesús yul sk'ab eb t'inan ta' yak'on cam oj, ja' yet c'am to chi mi'chai, jix yi'on a jun ixim pan naj. ²⁴ Ja' yet jix lawi yalon yu diosalil, jix äi'on ey ixim pan tu', catu' jix yalon tet eb scuywom jaxca ti': Lo' wej. Ja' jun ti', ja' ton

jin mimanil oj ak'le je yu. “Lo' wej ixim xin, yu jin je na'ontej,” ħi naj. ²⁵ Ja' yet jix lawi slow eb tu', catu' ja'c'ala' quey tu' jix yute yi'on pax a jun vaso tu'. Jix yalon pax tet eb jaxca ti': “Ja' tzet ey ey yul jun vaso ti' ja' ton jun ac' strato Dios.† Yu jin chiq'uul tol oj el yet chin cam an, yuxan oj yun jun trato ti'. Ja' yet che yuq'uen jun ti' jun jun el, un wej yu chin je na'tej,” ħi Jesús tet eb scuywom. ²⁶ Yutol jun jun el chi cu lo' jun pan ti', c'al kuq'uen tzet ey ey yul jun vaso ti', ja' scamichal naj Kaawil chi cu tx'ox el oj. Kun wej c'al jun ti' xin, masanta' c'al chi jul naj Kaawil tu'.

Ja' Tzet Sowelil Chi Kun Yet C'am To Chi Cu Lo' Cena

²⁷ Yutol, ta ey mac man watx' oj chi yute slo'on jun span naj Kaawil ti', c'al yuq'uen tzet ey ey yul jun svaso naj ti', chi oc spenail yin smimanil naj Kaawil tu', c'al yin ħiq'uul naj. ²⁸ Yuxan, ja' yet c'am to chi cu lo' ixim pan tu', c'al yet c'am to chi kuq'uen tzet ey ey yul jun vaso tu', sowalil chi cu na' oc kin jun jun jon yul ket. ²⁹ Yutol ja' yet chi cu lo'oni, c'al kuq'uen jun ti', ta c'am chi cam cu na'on smimanil naj Kaawil, chi ki'tej sya'ilal kiban. ³⁰ Yu wan ti', yuxan ec'al eb ya' ey je xol, c'al mac tz'ontaj. Catu' ey mac camnaj xa. ³¹ Pero ta' chi cu na' oc kin jun jun jon yin sjichanil, man oj sna' oc naj Kaawil kin. ³² Ja' yet chi sna' oc naj Kaawil tu' kin, chi yaoc cu tz'umal naj, yet watx' man oj cu toj can bey jun miman sya'ilal yetoj eb yet yul yiban k'in al ti'. ³³ Yuxan, jex wux'taj, jex

† **11:25** Ja' yet chi x'ox eb, tol yel oj yun jun trato, chi yi' el ħiq'uul no' nok' eb. Éxodo 24:8.

wanab, ja' yet che yamba je ba je lo'on cena tu', che yechbanele je ba, yet watx' junne c'al ch'un je lo'on je masanil. ³⁴ Ta ey jex ey je wail, lowan nej bey je na, yet watx' c'am chi jul sya'ilal je yiban yu Dios yu c'al tzet che yute je ba bey je yambabail tu'. Jal wan xa tzet tol man watx' oj bey je xol xin, oj jin wa'ne oc yet oj jex toj wiloni.

12

Wan Tzet Chi Ak'le Kun Yu Naj Santo Espíritu

¹ Jex wux'taj, jex wanab, chi woche che yotajne el oj, tzettaj opisoal chi yak' naj Espíritu e on, jun jun jon. ² Je yotaj, tol ja' yet man to croyente oj jex, jix jex ijale toj bey tzet chi al-le oc diosal. Chex ec' titi', chex to titu', je seyon ec' wan c'am chi ske' sk'anab tu'. ³ Yuxan, chi woche che yotajne pax el wan xa ti'. Ta ey junoj mac chi alon jaxca ti': "Tit ojab sjowal sc'ul Dios yiban Jesús," ta xi, ja' jun chi alon jaxca tu', man ey oj oc Yespíritu Dios yetoj catu' chi yaloni. Ta ey mac chi alon pax jaxca ti': "Ja' Jesús tu', Waawil yei," ta xi, asan yu Santo Espíritu chi ske' yalon jaxca tu'. ⁴ Jaonti', tx'oj tx'oj c'al opiso jix cu cha' jun jun jon. Pero junne mac chi ak'on e on, ja' ton naj Espíritu. ⁵ Tx'oj tx'oj c'al kak'wi servil jun jun jon, pero junne mac chi kak' servil cu masanil, ja' ton naj Kaawil. ⁶ Yetoj pax oj, tx'oj tx'oj cu mulnail jun jun jon. Pero ja' c'al oc Dios chi oc ketoj yin tzet chi kun tu'. ⁷ Chi ak'le kopiso jun jun jon yu cu watx'il oj cu masanil yet chi txecló el oj tol ey oc Yespíritu kin. ⁸ Ila, tol yu naj Espíritu tu', ey mac chi ske' yalon el sjelanil Dios, ey pax mac chi na'cha el scuywai, ja' c'al ton yu

Espíritu tu'. ⁹ Yu naj Espíritu tu', ey mac chi ske' caw chi yaoc sc'ul yin Dios, catu' miman yel oc apnoj tzet chi el oc yu. Ja'c'ala' yu naj, yuxan ey mac chi ak'le yipal yak'on can wa'xoj sc'ul eb ya' ey. ¹⁰ Ey mac chi ak'le yipal x'oxon el milagro yu. Ey mac xin, ja' alo el sk'ane Dios ak'bil tet chi ak'le yun yu Santo Espíritu. Ey eb chi ak'le yotajne el oj, ta ja' Santo Espíritu tu' ey oc yetoj junoj mac txequel, ma ja' pena espíritu xin. Ey mac ja' ske'on sk'anab yin wanoj xa tx'oj ti'eal c'am chi cuyu chi ak'le yun yu. Ey mac xin, ja' yoc ati'al yin wan ti'eal tu', chi ak'le yun yu. ¹¹ Ec'al tzet chi ak'le kune. Tx'oj tx'oj c'al tzet chi yak' e on jun jun jon, ja'ta'c'ala' tzet chi el yin sc'ul naj yak'on kune.

Jaxca Tol Junne Mimanile Kei

¹² Ja' cu mimanil ti', ec'al tujan tzet ey oc yin, cax c'al ec'al tujan ey oc yin, pero junne mimanileal yei. Jaxca ton yoc cu mimanil ti', jaxca ton tu' ke pax oc yin Cristo. Jaxca tol smimanil Cristo ke cu masanil. ¹³ Yutol cu masanil, cax c'al Israel jon, cax c'al c'amaj, junne ke cu masanil. Cax c'al ket xa cu ba cu txojli, cax c'al yet jon junoj xa mac txequel, pero junne kei. Yutol ja' yet jix cu ak'le bautizar, junxane jix kun can yetoj Cristo. Yutol asanne jun Yespíritu jix cu ak'on bautizar, yu jun tu', yuxan jaxca tol junne mimanile kei, yutol jix ak'le naj e on cu masanil. ¹⁴ Ila, cu mimanil ti' tinani', ec'al tujanil, man junne oj. ¹⁵ K'inaloj ta chi ske' yalon wajan jaxca ti': "Jainti', yu ma jin k'abe oj, yuxan ma jin yetbi oj jun mimanile ti'," k'inaloj ta xi. Cax c'al chi yal jaxca tu', pero yetbi jin mimanil c'al ta' yei. ¹⁶ K'inaloj, ja' junoj jin

txiquin ti' chi ske' yalon jaxca ti': "Jainti', yu ma jin sbak' sate oj, yuxan ma jin yetbi oj jun mimanile ti'," k'inaloj ta xi. Cax c'al chi yal jaxca tu', pero yetbi jin mimanil ti' c'al ta' yei. ¹⁷ K'inaloj ta ja' masanil jin mimanil ti', sbak' sate yei, ta jaxca tu' xin, ¿tzet la chi wute waben pax oj? K'inaloj ta txiquine c'al el jin mimanil ti', ¿tzet la chi wute suk'ten pax sab junoj tzet yetal? ¹⁸ Pero ja' Dios jix wa'nen jun jun tujan cu mimanil jaxca jix yun yel yin sc'ul swa'neni. ¹⁹ K'inaloj ta junxane chi yute can a sba masanil, ¿beytu' ey oc mimanile tu', ch'al tu'? ²⁰ Kotaj, tol ec'al tujanil cu mimanil ti', pero junne ye masanil. ²¹ Ja' sbak' cu sat ti', c'am chi ske' yalon tet cu k'ab, tol c'am yopiso cu k'ab ti' yu. Ja'c'ala' pax cu jolom, ma ske' yalon tet kajan tol c'am yopiso kajan tu' yu. ²² Ey wan tujan cu mimanil ti' jaxca tol c'am yopiso. Pero ja' wan tu' yel xa c'al ey yopiso ku. ²³ Yetoj pax wan tujan cu mimanil ti', jaxca tol c'am yel oc apnoj, ja' ton wan tu' yel xa c'al ey yel oc apnoj yul cu sat. Ja' wan man watx' oj yili, chi cu majche el oj, yu cu tx'oxon el oj tol ey ton yel oc apnoj yul cu sat. ²⁴ Jal wan watx' yili xin, man سوالil oj chi majchele el eb. Jaxca ton ti' jix yun yel yin sc'ul Dios swa'nen cu mimanil ti', yet watx' ja' wan tujan cu mimanil tol c'am yel oc apnoj, ja' wan tu' yel xa c'al ey yel oc apnoj yul cu sat. ²⁵ Yuxan, ma ske' scajlen sba yin cu mimanil ti'. Ja' ti' yet, tol smoo scol-len sba jun jun. ²⁶ K'inaloj ta ey junoj tujanil cu mimanil ti' chi yab sya'il ma chi ya'si, jun laan xa c'al yaben sya'il masanil yetoj jun tu'. Ta ey pax junoj chi tzala xin, jun laan pax tzala masanil yetoj jun tu'.

²⁷ Yuxan, ja' jaonti', jaxca tol smimanil Cristo kei. Jun jun jon jaxca tol junoj tujanil smimanil, quey tu' ke oc yin. ²⁸ Yuxan, ey jon jix yak' Dios kopiso xol iglesia jun jun jon. Yin sbabelal, ey jon xëjab Cristo kei. Yet scaab ey jon yalomal el sk'ane Dios kei. Yet yox, ey jon cuywam kei. Yetoj pax oj, ey jon chi cu tx'ox el milagro. Ey jon chi ske' kak'on wa'xoj sc'ul eb ya' ey. Ey jon chi ske' cu colwai. Ey jon watx' jon yilomal oj ánima. Ey jon xin, chi ske' cu k'anab yin wanoj xa tx'oj ti'eal c'am chi cu cuyu. Jix yak' Dios kopiso xol iglesia jun jun jon. ²⁹ Pero man xëjab oj Cristo cu masanil. Man cu masanil oj ey kopiso kalon el sk'ane Dios. Man cuywam oj jon cu masanil. C'am chi ske' cu tx'oxon el milagro cu masanil. ³⁰ Man cu masanil oj chi ske' kak'on wa'xoj sc'ul eb ya' ey. Man cu masanil oj chi ske' cu k'anab yin wanoj xa tx'oj ti'eal. Yetoj pax oj, man cu masanil oj chi ske' koc ati'al yin wan tx'oj ti'eal tu'. ³¹ Pero, ak' wej je yip je seyon ec' wan opiso miman swatx'il chi yak' Dios. Pero ey jun beybale yel xa c'al watx' oj waltoj e ex.

13

Ja' Cam C'ulal

¹ K'inaloj ta jelan jon chi cu k'anab yin sti' masanil eb ánima, c'al yin sti' eb ángel. Pero ta c'am pax cu cam c'ulal, laan jon c'al mi jaxca junoj wab tu' c'al chi tinxi. Ma xin, jaxca junoj ch'en patxquixtaj yetbi son jaxca plato, quey jon mi tu'. ² Cax c'al ak'bil kopiso kalon el yin ey oj to. Cax c'al caw chi na'cha el ku masanil tzet c'am to mac otajneni. Cax c'al kotaj masanil tzet ey yul yiban k'inal ti'. Cax c'al caw chi kaoc cu c'ul yin Dios

sic'lebil, catu' chi ske' ki'on el junoj wonan bey slugar, pero ta c'am pax cu cam c'ulal, caw c'am nioj kopiso. ³ Cax c'al chi cu sa' masanil tzet ey ey jon tet eb meba'. Cax c'al chi ak'le tz'a' cu mimanil ti' xol k'ak', pero ta c'am cu cam c'ulal, na'ba c'al chi ketne cu c'ul, c'am nioj spaj oj cu cha'. ⁴ Oj waltoj tzet chi kute cu beybal, ta yel ey cu cam c'ulal. Caw ey c'al cu miman c'ulal yin eb ket animail, catu' chi cu tx'oxon pax cu watx' c'ulal tet eb. Man comon oj chi chichon oc cu c'ul yin junoj mac ec'al tzet ey. C'am chi kec'banne cu ba, catu' chi ki'on a can cu ba. ⁵ Ta caw yel ey cu cam c'ulal, c'am chi ki' el sq'uixwil junoj mac txequel. Chi koche tol man asanne oj jon ey kalon ket. Man ojab c'uun oj stit cu jowal. C'am chi cu na' kaon ec' spaj tet junoj mac txequel. ⁶ C'am chi cu tzala yu junoj tzet man watx' oj chi el yunen junoj mac txequel. Asan wan tzet yetal caw yel watx' chi cu tzala yetoj. ⁷ Ta yel ey cu cam c'ulal, oj kak' c'al techa masanil tzet yetal. Chi kaoc yin cu c'ul tol watx' c'al tzet chi el yunen eb ket animail. Chi kaoc eb yip oj cu c'ul. Yal c'al junoj tzet yetal chi jul kiban tec'an c'al chi kute cu ba tet. ⁸ Ja' jun cam c'ulal ti', c'am bak'in oj lawoj. Ey jun tiempoal oj jul oj, yet man xa sowalil oj tol ey to mac oj yak' yopiso Dios yalon el yin ey oj to. Ja' yet jun tiempoal tu', man xa sowalil oj tol ey to mac oj k'anab yin tx'oj ti'eal. Yetoj pax oj, c'am xa yopiso cu jelanil tu'. ⁹ Yutol man tz'ajan oj cu jelanil tinani', yetoj pax oj, man tz'ajan oj chi kute kalon el yin ey oj to tinani'. ¹⁰ Pero xin, ey jun tz'ajan. Ja' yet oj jul jun tu', ja' to yet tu' oj lawoj yopiso masanil wan man tz'ajan oj chi kun ti'. ¹¹ K'inaloj

jainti' tinani', ja' yet unin jin to, jaxca c'al sk'anab unin jin k'anabi. Jix jin na' wan tzet chi sna' eb unin, yutol laan jin na'bal yetoj eb. Jal tinani' xin, icham winaj jin xa. Yuxan, jix jin bej can sbeybal unin tu'. Jaxca jin ton yet unin jin to tu', jaxca jon ton tu' cu masanil tinani'. ¹² Yutol ja' tinani', c'am caw chi na'cha el yet Dios ku. Jaxca kilon oc cu sat yin junoj ch'en ch'en chi kopopi, k'ejtaninaj yili cu sat. Pero ja' yet jun tiempoal tu', oj na'cha el masanil tzettaj yetal yet Dios ku. Yutol Ja' yet tu' oj kil masanil tzettaj yetal sic'lebil. Ja' tinani', man tz'ajan oj kotaj yet Dios, pero ja' yet jun tiempoal tu', oj kotajne el oj. Jaxca ch'un cu yotajnen el Dios sic'lebil tinani', quey tu' oj yun kotajnen el yet tu'. ¹³ Ja' tinani', chi kaoc Dios yin cu c'ul, catu' chi kaon pax oc yip oj cu c'ul. Chi cu cam c'ulnen pax eb ket animail. Ja' oxeb chi kun ti', ey c'al yopiso tobal k'inal. Pero ja' cam c'ulal ti' ec'ban yel oc apnoj yintaj caab xa ti' yul sat Dios.

14

Wanoj Xa Tx'oj Ti'eal C'am Chi Cu Cuyu

¹ Caw che yak' je yip je cam c'ulnen je ba jun jun jex. Catu' che yak'on pax je yip je seyon ec' wan opiso chi yak' naj Yespíritu Dios e ex. Ey jun opiso yel xa c'al watx', ja' ton jun alo el yin ey oj to. ² Ey mac txequel chi ske' sk'anab yin wanoj xa tx'oj ti'eal tol c'am chi scuyu. Ja' yet lalan yalon eb junoj tzet yetal yin jun tx'oj ti'eal tu', ja' tet Dios lalan sk'anab eb, manaj tet ánima, yutol c'am mac chi aben tzet chi yal eb tu'. Ja' naj Yespíritu Dios chi ak'on yal wan tzet yetal eb tol c'am mac otajneni.

³ Pero ja' mac chi alon el yin ey oj to, ja' tet ánima chi al-lei. Ja' tu' chi k'anabi, yet watx' chi yi' stec'anil eb, yet chi iptzele eb catu' chi miman c'ulnele eb.

⁴ Ja' mac chi k'anab yin wanoj xa tx'oj ti'eal, asan c'al chi yi' can stec'anil xojli. Pero ja' eb chi alon el sk'ane Dios xin, ja' eb creyente chi yi' can stec'anil yu eb. ⁵ Chi yoche jin c'ul tol chi ske' je yu je k'anab yin tx'oj ti'eal je masanil. Pero yel chi yoche jin c'ul tol ja' sk'ane Dios che yal el oj. Yutol ja' alo el sk'ane Dios tu' yel miman yel oc apnoj yintaj pax wan tx'oj ti'eal tu'. Ey ton pax yopiso wan tx'oj ti'eal tu', ta chi ske' yoc a ti'al yin tzet chi yal yel oc apnoj, yet watx' chi a can sna'bal eb creyente yu. ⁶ Yuxan, jex wux'taj, jex wanab, k'inaloj ta jain chin apni wal wan tx'oj ti'eal je xol tinani'. ¿Tzet nioj swatx'il oj ske' je yaben can oc oj? Ta ja' tzet jix yak' Dios chi wak' je yotajne el oj, ma sjelanil, ma xin, ja' sk'ane Dios chi wal e ex, yetoj wanoj xa cuybanile, asan jaxca tu' bian, ey swatx'ilal chi ske' je yaben can oj. ⁷ Ja'c'ala' yetoj wanoj xa tzet yetal, ja' wanoj son tinani', k'inaloj ta chi xule chirima, ma chi q'uenle junoj arpa. Ta tuxa c'al chi somlabi snuk', ¿tumi ta chi kabe tzet bit'al chi yaoc jun jun? ⁸ K'inaloj ey junoj jowal tinani', catu' chi to eb soldado. Chi xule strompetaíl eb, yet chi to eb. Ta man yin oj sbit'al yet jowal chi yun xuyei, ¿tumi ta chi swa'ne sba eb catu' chi to eb? ⁹ Quey jon tu' xin, ta ja' k'ane c'am mac chi na'cha el yu tzet chi yal yel oc apnoj, ta ja' chi kala, ¿tzet oj yute na'cha el eb tzet chi kala? Na'ba c'al chi cu k'anab, ch'al tu'. ¹⁰ Ja' tinani', ec'al tujanil ti'e ey yul yiban k'inal ti'. Masanil ti'e tu', ey yel oc apnoj jun jun. ¹¹ K'inaloj ta ey junoj mac chi k'anabi, pero c'am chi kab pax

tzet chi yala. Jaxca tol tx'oj conobal jon yul sat eb jaxca tu'. Yetoj pax oj, jaxca tol tx'oj conobal pax eb yul cu sat, yutol c'am chi kab tzet chi kal-le yetoj eb. ¹² Jainti', wotaj xa tol che yoche wan opiso chi yak' naj Yespíritu Dios e ex. Yuxan chi wal e ex an, tol che yak' je yip, yet watx' ja' jun opiso caw watx' che cha'. Jaxca tu' xin, oj ske' je yak'on stec'anil sna'bal eb je yet creyenteal. ¹³ Yuxan, ta ey mac chi k'anab yin tx'oj ti'eal, sowalil chi sk'an sjelanil tet Dios, yet watx' chi ske' yalon el tzet chi yal yel oc apnoj tzet chi yal tu'. ¹⁴ K'inaloj ta chin txali yin junoj tx'oj ti'eal tinani'. Ja' c'al jin pixan chi txali. Pero jin na'bal, c'am chi na'cha el nioj yu tzet chi wal tu'. ¹⁵ Yuxan, ¿tzet watx' chi kun che na'? Man ojab asanne oj yetoj cu pixan chi cu txali. Sowalil chi cu txali pax yetoj cu na'bal, yet watx' chi na'cha el ku. Yetoj pax oj, ja' yet chi cu bit'ni, man ojab asanne oj yetoj cu pixan chi cu bit'ni. Sowalil chi cu bit'ni pax yetoj cu na'bal, yet watx' chi na'cha el ku. ¹⁶ K'inaloj ey junoj jex che yal je watx' k'ane tet Dios tinani' yin tx'oj ti'eal. Ja' c'al ton yetoj je pixan chex k'anabi. Jal pax mac ey ec' je yetoj xin, c'am chi na'cha el yu eb tzet che yal tu'. Yuxan, ja' yet che yalon yu diosalil tet Dios, ma ske' yalon eb jun k'ane, ske' ojab, je yetoj. ¹⁷ Yel ton watx' alo yu diosalil che yal yin txail tu', pero c'am junoj chi yi' can yip sna'bal yu. ¹⁸ Yu wal dios tet cu Mam Dios, yutol ec'ban chin k'anab yin wan tx'oj ti'eal je yintaj je masanil. ¹⁹ Pero ja' yet chi cu yamba cu ba yin culto, yel watx' ja' je ti' chi wal yet chex jin cuyoni. Yutol cax c'al ca-oxebne sk'ane Dios chi wal yin jun ti' chi kabe, pero ec'ban tzet che yab can oc oj, yintaj pax ta ja' laoneb oj mil k'ane yin

junoj tx'oj ti'eal tol c'am che yab yet chi walon an.
²⁰ Jex wux'taj, jex wanab, man ojab jaxca oj sna'on eb unin, man ojab jaxca tu' che yute je na'on wan ti'. Jal yin yunen wan tzet yetal man watx' oj, ske' ojab jaxca eb yali' unin tu', yutol c'am chi yoche wan tzet man watx' oj tu', catu' man pax yotaj tzet utbil chi yun wan man watx' oj tu' eb. Pero caw tec'an che yute je na'bal, yutol man unin oj jex.
²¹ Tz'ibebil can yul sley Dios jaxca ti': "Jainti', oj jin k'anab tet jun conob ti' yin tx'oj ti'eal, c'al yin sti' eb tx'oj tx'oj conobal. Pero ma c'al ta' yab eb, ma sjije eb e in an," xi naj Kaawil.* ²² Yuxan, ja' wan tx'oj ti'eal chi al-le tu', tx'oxbanile c'al ye tet eb man creyente oj, catu' man tx'oxbanile oj ye tet eb creyente. Jal pax yal-le el yin ey oj to tu' xin, tx'oxbanil ton ye tet eb creyente tu' jun tu', catu' man tx'oxbanil oj tet eb man creyente oj.
²³ K'inaloj ta ja' yet che yamba je ba je masanil jaex creyente jex ti' titu' tinani', catu' je masanil chex k'anab a yin tx'oj ti'eal. Ta chi oc apnoj junoj man creyente oj je xol, tol man yotaj oj tzet utbil yoc sbeybal jun ket ti', tejan oj yal jaxca ti': "Jaxca tol loco eb," xi mi. ²⁴ Pero k'inaloj ta ja' c'al yin ey oj to che yal el je masanil. Catu' chi oc apnoj junoj man creyente oj tu', cax c'al man yotaj oj tzet utbil yoc sbeybal jun ket ti', oj na'cha el yu, tol penawom toni. Oj sna' sba sc'ul yet oj yaben tzet oj je yal jun jun jex. ²⁵ Quey tu' oj yun xeclo el tzet ey yin spixan. Yuxan, oj ey kaan oj, catu' oj yi'on ey sba tet Dios. Catu' oj yalon jaxca ti': "Yel toni, caw ey oc Dios je yetoj," xi, catu' oj yaloni.

* **14:21** Isaías 28:11, 12; Deuteronomio 28:49

Cuybanil Yin Tzet Utbil Yoc Xolilal Culto

²⁶ Yuxan, jex wux̄taj, jex wanab, oj waltoj e ex tzet oj je yute je ba yet che yamban je ba yin culto. Ja' yet tu', ey jex chex bit'ni, ey jex che yak' junoj cuybanile, ey jex che yal tzet chi yak' Dios je yotajne el oj, ey jex chex k'anab yin tx'oj ti'eal, catu' ey jex pax che yal tzet chi al-le yin tx'oj ti'eal tu'. Yel c'ulal tol caw chi a can yin masanil cu k'inal yu masanil tzet che yun tu'. ²⁷ Ta ey jex chex k'anab yin tx'oj ti'eal, k'ojbil ojab cawan oj ma oxwan oj jex chex k'anabi. Catu' jun junal ojab je yalon je yet. Yetoj pax oj, sowalil ojab junoj chi ske' yalon tzet chi al-le yin wan tx'oj ti'eal tu', tzet chi yal yel oc apnoj. ²⁸ Ta c'am mac chi na'cha el yu tzet chi yal yel oc apnoj xin, yel watx' manchej jex k'anab yin tx'oj ti'eal yet che yamban je ba tu'. Yel watx' ta chex txali tet Dios yul je c'ul. ²⁹ Ja'c'ala' pax jex che yal yin ey oj to, k'ojbil ojab cawan oj, ma oxwan oj jex chex k'anabi. Jal je masanil xin, chi cam je yak' je txiquin tet tzet chi al-le e ex tu', ta yel ja' bey Dios chi tita. ³⁰ K'inaloj ey junoj jex lalan je yalon yin ey oj to je nan je xol. Catu' ey junoj xa chi ak'le yal junoj xa tzet yetal yu Dios, sowalil chex oc tucan mac jex txequel lalan je k'anab tu', catu' chi yalon yet jun xa tu'. ³¹ Ta jaxca tu', ja' jantaj jex chi ak'le je yal el k'ane yin ey oj to tu', yin jun junal chi ske' je yalon je yet, yet watx' jun laan je yi'on can je cuybanil je masanil, c'al je tec'anil. ³² Ja' mac jex chi ak'le je yal el sk'ane Dios tu', caw che yak' cuenta je ba yetoj je pixan, yet watx' yin jun junal che yal je yet. ³³ Ta tuxa c'al chi cu wejeji yet chi kalon tu', manaj Dios chi ak'on kun jaxca tu'. Yutol chi yoche Dios tu' tol yin jun junal chi

al-le masanil. Ja' sbeybal eb yet xa Dios bey jun jun iglesia, ³⁴ tol tz'in c'al xi eb ix ix. Yuxan quey ojab jex tu', tz'in c'al ojab xi eb ix bey che yamba je ba, yutol c'am chi cha'le k'anab eb ix bey culto. Jijjom ojab chi yute sba eb ix, yutol jaxca tu' yalon sley Dios. ³⁵ Ta ey junoj tzet yetal chi yoche eb ix chi sk'anle yabe, sk'anle ojab eb ix tet yichamil bey sna. Yutol man smoo oj eb ix chi k'anab bey culto tu'. ³⁶ Sowelil che na'tej, tol manaj e ex jix babi ak'le sk'ane Dios. Yetoj pax oj, man asanne oj jex jix je cha' sk'ane Dios tu'. ³⁷ Ta ey jex che na', tol ey je yopiso je yalon el k'ane yin ey oj to, ma ey wanoj xa tzet yetal jix yak' Espíritu e ex, catu' chi mulna naj Yespíritu Dios je yin, sowalil che yaoc yin je c'ul, tol xejbanil naj Kaawil wan chin tz'ibetoj e ex ti'. ³⁸ Ta ey mac c'am yel oc apnoj wan xejbanil naj Kaawil ti' yul sat xin, c'am ojab pax yel oc apnoj eb tu' yul je sat xin. ³⁹ Yuxan, jex wux'taj, che yak' je yip je yalon el k'ane yin ey oj to. Catu' man je tenoc tucan eb chi k'anab yin tx'oj ti'eal. ⁴⁰ Un wej masanil yin bey c'al ianil c'al yin xolilal, jaxca tol smoo che yune'.

15

Sk'aneal Yet Jix Pitzc'u A Cristo

¹ Ja' tinani', jex wux'taj, jex wanab, chi woche che na'tej jun sk'aneal yet colbanile jix wal can e ex. Ja' jun sk'aneal ti' cha'bil xa je yu. Caw tec'an je ye yin tinani'. ² Ta ey c'al oc je na'bal yin jun k'ane jix wal can e ex tu' an, ta yel jix je yaoc je c'ul yin, ey je colbanil yu. ³ Ja' wan cuybanile cha'bil wu an, ja' ton wan yel miman yel oc apnoj, ja' jix

wal el e ex. Tol ja' Cristo jix cam yu cu penail, jaxca tz'ibebil can yul An Juun Tz'ibebil can oj. ⁴Jix mujei, pero jix pitzc'unele pax a yet yox c'ual, jaxca tz'ibebil can yul An Juun tu'. ⁵Jix x'ox a sba tet naj Pedro. Catu' jix x'oxon pax a sba tet wan xa eb x̄ejab. ⁶Jix lawi tu' xin, jix x'oxon a sba tet ec'ban joeb ciento eb ket creyenteal. Yaman ec' eb catu' jix yilon eb masanil. Ec'al to eb iquis to tinani', pero ey jaywan camnaj xa. ⁷Jix x'ox pax a sba tet Jacobo, yetoj tet eb x̄ejab masanil. ⁸Tzunan xa jix x'oxon a sba e in an. Cax c'al man listo oj jin yu chin cha' jun ac' k'inale, pero jaxca junoj unin man to yalubal oj, quey jin tu' an. ⁹Jainti', c'am wel oc apnoj xol wan xa eb x̄ejab Jesucristo tu'. Yutol, ja' eb, yel ey yel oc apnoj wintaj an. Tol tax man jin moo oj wal-le oc x̄ejab oj yetoj eb yutol etnebil eb yiglesia Dios wu yetoj sya'ilal. ¹⁰Jal tinani' xin, asan yu swatx' c'ulal Dios, yuxan ey jin oc yin wopiso ti'. Pero man na'ba oj c'al jix x'ox swatx' c'ulal tu' win an. Yutol ec'ban jin mulnail yintaj eb wet chejabwomal masanil. Pero man yul oj wet chin mulnai, pero ja' Dios chi mulna win yu swatx' c'ulal. ¹¹Yuxan, cax c'al jain jix wal an, cax c'al ja' eb jix aloni, ja' c'al oc jun sk'aneal yet colbanile tu' chi kala. Ja' ton jun ti' che yaoc yin je c'ul.

Yet Oj Pitzc'u A Eb Camnaj

¹²Ja' jun sk'aneal yet colbanile chi kal ti', ja' chi alontej tol jix pitzc'unele a Cristo xol eb camnaj. Yu tu' xin, ¿tzet yuxan ey jex che yal tinani', tol c'am chi pitzc'unele a eb camnaj? ¹³Ta yel c'am chi pitzc'unele a eb jaxca je yalon tu', ma

pitzc'unele pax a Cristo, ch'al tu'. ¹⁴ Yetoj pax oj, ta ma pitzc'unele a Cristo tu', ja' jun sk'aneal yet colbanile chi kal el ti', c'am nioj yel oc apnoj. Ta jaxca tu' xin, na'ba c'al che yaoc yin je c'ul. ¹⁵ Yetoj pax oj, lek'ti' testigo jon yu Dios, yutol jix kala, tol jix pitzc'unele a Cristo yu Dios tu'. K'inaloj ta c'am chi pitzc'unele a eb camnaj jaxca je yalon jaywan oj jex tu', ma pitzc'unele a Cristo yu Dios. ¹⁶ Yutol ta c'am chi pitzc'unele a eb camnaj tu', ma pax pitzc'unele a Cristo. ¹⁷ K'inaloj ta ma pitzc'unele a Cristo tu', na'ba c'al che yaoc je c'ul yin, yutol ey to c'al oc je penail je yiban ta ma pitzc'unele a oj. ¹⁸ Yetoj pax oj, junelne camnaj el eb creyente camnaj xa, ta ma pitzc'unele a oj. ¹⁹ Ta asan yu nioj cu k'inal yul yiban k'inal ti', yuxan chi kaoc Cristo yip oj cu c'ul, yel xa c'al yel ok'bal c'ule jon yintaj masanil ánima. ²⁰ Pero man jaxca tu' ye oc tinani', yutol caw yel jix pitzc'unele a Cristo xol eb camnaj. Jaxca junioj babel sat awo, quey tu' jix yun spitzc'unele naj cu sattaj, yu x'oxon el oj tol oj cu pitzc'unele pax a oj. ²¹ Asan yu jun winaj chi yij Adán, jix tit can camich kiban cu masanil. Ja'c'ala' pax oj asan yu jun xa winaj, oj pitzc'unele a eb camnaj xa, ja' ton naj Cristo. ²² Masanil ánima oj cam oj, yutol yic'aal naj Adán masanil. Ja' jaon cu masanil yet jon xa Cristo ti', oj jon pitzc'unele pax a oj, yutol yet jon xa. ²³ Oj yun yin xolilal. Babel pitzc'unaj a Cristo. Jaxa yet oj jul naj yet scaelal, catu' oj pitzc'unele a eb yet xa. ²⁴ Oj lawoj tu', catu' oj jul slawubal. Ja' yet tu' oj ak'le lawoj el masanil eb yaaw yu Cristo, c'al eb ey yopiso, yetoj masanil wan eb ey yip. Catu' oj yaon can

oc yopiso naj yul sk'ab Dios Mame. ²⁵ Yutol ja' Cristo, sowalil chi oc Reyal, masanta' c'al oj can masanil mac ac'ul oc yin yalan yu Dios. ²⁶ Ey pax jun xa mac jaxca tol ac'ul oc kin bey yul yiban k'inal ti', ja' ton camich. Oj ak'le lawoj camich tu' yu naj yin slawubal. ²⁷ Yutol jix ale can masanil tzettaj yetal Dios yul sk'ab Cristo tu', yet watx', ja' chi ijban masanil. Pero cax c'al ey oc masanil tzettaj yetal yul sk'ab jaxca ta' chi yal An Juun Tz'ibebil can oj,* pero manaj chi ijban Dios tu'. Yutol ja' Dios tu' jix ak'on masanil tzettaj yetal tu' yul sk'ab. ²⁸ Ja' yet jix ale can oc masanil tzettaj yetal yul sk'ab naj Sc'aal Dios tu', catu' ja' caw naj oj yaoc sba yin jiyomal tet Dios Mame. Yutol ja' Dios tu', jix yaoc masanil tzettaj yetal tu' yul sk'ab. Asanxane Dios oj ijban masanil tzettaj yetal yetoj c'al masanil ánima. ²⁹ Ja' tinani', ey eb chi ak'le bautizar sq'uexel oj eb camnaj. Pero ta ma pitzc'u pax a eb camnaj tu', ¿tzet yuxan ey eb chi ak'le bautizar sq'uexel oj eb xin? ³⁰ Yetoj jon pax oj, ¿tzet yuxan chi kak' c'al cu ba yul sk'ab camich tobal k'inal? ³¹ Jainti', jex wux'taj, jex wanab, jun jun c'al c'u ian chin mak'le cam oj. Caw yel chi wal e ex an, caw chin tzala je yu, yutol ey oc je c'ul yin naj Kaawil Jesucristo wetoj an. ³² Ja' bey Efeso ti', ey wan eb jaxca tol jix wak'le jowal yetoj. Caw jow eb jaxca junoj no' nok' caw ey smey. K'inaloj ta tol c'am chi cu pitzc'u a oj, ¿tzet wal gana chi wetne jin c'ul jaxca tu'? Ta ma pax pitzc'u a eb camnaj, yel watx' chi kak' cu gana tinani'. “Low oj jon nej, kuc' wej, tzala jon nej, tala c'uxan camnaj jon xa

* 15:27 Salmos 8:6

yecal”.* ³³ Manchej je yak' je ba etnele yu junoj lek'ti'al jaxca eb chi alon jaxca tu'. Ta ey eb pena sbeybal chi cu ec' yetoj, oj etex el cu watx' beybal yu eb. ³⁴ Na' wej je ba sic'lebil, catu' wa'ne wej oc je na'bal. Manchej xa je yun tzet man watx' oj. Ey jex c'am to wal che yotajne el Dios. Chi waltoj wan ti' e ex, yu je q'uixwil oj.

Ja' Tzet Oj Yun Spitzc'u A Oj

³⁵ Tejan ey junoj jex oj je k'anle el e in jaxca ti' an: “¿Ja' eb camnaj xa cha wal tu'? ¿tzet oj yun spitzc'u a eb? ¿Tzet utbil yili smimanil eb yet oj pitzc'u a eb tu'?” tejan je chi. ³⁶ Ta jaex oj je k'anle el jaxca tu', jaxca tol c'am to je na'bal xin. K'inaloj junoj yal c'al tzet jinatil. Ta c'am chi kaw eytoj yul tx'otx', ¿tzet oj yun yelol xe' yin comon c'al? Ja' yet chi kawoni, jaxca tol chi cam chi kila. ³⁷ Ja' yet chi kawon jun jinat tu', manaj xutxal chi kaw eytoj. Cax c'al trigo, ma junoj xa yal c'al tzet jinat chi kawa, asan sbak' ma sat chi kawa. ³⁸ Ja' Dios chi aon oc xutxal jun jun jinat tu' jaxca chi yoche sc'ul, ja'ta'c'ala' tzet jinatil jun jun. ³⁹ Ja' masanil tzettaj yetal yul yiban k'inal ti', tx'oj tx'oj c'al smimanil jun jun tujan. Tx'oj yel cu mimanil jaon ánima jon ti'. Tx'oj yel smimanil no' nok' caneb yajan. Tx'oj pax yel smimanil no' tz'quin. Ja'c'ala' tx'oj pax yel smimanil no' pescado. ⁴⁰ Ey satcanil mimanile, ey pax sat tx'otx'al mimanile. Ja' satcanil mimanile tu', ey swatx'ilal tx'oj yel yintaj sat tx'otx'al mimanile tu'. ⁴¹ Ja' wan tzet ey satcan tu', tx'oj tx'oj yel sejejial jun jun. Tx'oj sejejial c'u, tx'oj sejejial xaaw. Tx'oj pax yel sejejial

* **15:32** Isaías 22:13

jun jun weycan. ⁴² Ja'c'ala' quey ton tu' oj yun eb camnaj yet oj pitzc'u a eb xin. Chi muji eytoj jun cu mimanil tol c'uun sk'a'toj ti', jal yet oj pitzc'u a tu', c'am xa bak'in oj cam oj. ⁴³ Ja' yet oj muji cu mimanil ti', c'am nioj swatx'il yoqui, catu' c'am nioj yip. Jal yet oj pitzc'u a xin, yel xa c'al watx' oj yun cu mimanil tu', catu' yel xa c'al oj yi' yip. ⁴⁴ Ja' yet oj mujle cu mimanil ti' na'ba chi'be c'al ye oc oj. Jal jun cu mimanil oj pitzc'u a tu' xin, satcanil mimanile xa. Yutol ey jun cu mimanil na'ba chi'be c'al, yuxan, kotaj pax oj tol ey pax jun cu mimanil satcanile. ⁴⁵ Quey tu' tz'ibebil can yul An Juun bey chi yal jaxca ti': "Ja' naj babel winaj, Adán sbi naj, ja' Dios jix ak'on sk'inal naj," ħi yul An Juun tu'.* Pero ey jun xa mac tzunan xa jix juli, jaxca Adán tu' yei. Pero ja' jun xa tu', espíritu toni. Ja' ton chi ak'on cu k'inal tol ey c'al yin tobal k'inal. ⁴⁶ Manaj jun cu mimanil satcanil tu' jix babi ak'le e on. Pero tol ja' jun chi'be mimanile jix babi ak'lei. Tzunanil to oj ak'le cu mimanil yet satcan tu'. ⁴⁷ Ja' naj babel winaj tu', yin tx'otx' jix tit naj. Yuxan, yet yul yiban k'inal ti' ye naj. Jal jun xa yet scaab winaj tu' xin, ja' ton naj Kaawil yet satcan naj. ⁴⁸ Jaxca c'al jun mimanile tol tx'otx' tu', jaxca c'al tu' cu mimanil ti', yet pax yul yiban k'inal ti' yei. Pero jaxca smimanil naj a satcan tu', quey tu' jun cu satcanil mimanil oj cu cha' tu'. ⁴⁹ Ja' tinani', laan cu mimanil ti' yetoj jun tx'otx' mimanile tu'. Jal yet jun tiempoal tu', laan xa oj yun cu mimanil yetoj yet naj a satcan tu'. ⁵⁰ Jex wuxtaj, jex wanab, chi woche pax chi waltoj jun xa ti' e ex. Ja' cu mimanil

* **15:45** Génesis 2:7

ti', na'ba chic' na'ba chi'be c'al el oj. Yuxan ma ske' yapni bey chi yak' Dios Yaawil. Ja' cu mimanil ti', cambeal yei. Yuxan, ma ske' 'xa'on k'inale tol ey c'al yin tobal k'inal. ⁵¹ Pero ey jun tzet c'am to mac otajneni. Chi woche che yotajne el tinani'. Man cu masanil oj jaon creyente jon ti' oj cu cam oj. Pero cu masanil oj q'uexponele cu mimanil ti'. ⁵² Ja' jun tu', eyman oj jul oj. Junne mutz'satil oj yun sjuli, yet oj xule ch'en trompeta. Ja' yet oj xule ch'en trompeta tu', catu' oj pitzc'u a eb creyente camnaj. Ja' yet oj pitzc'u a eb tu', c'am xa bak'in oj cam eb. Ja' jaon iquis jon to yet tu' xin, tuxa c'al oj q'uexponele can el cu mimanil ti'. ⁵³ Yutol ja' cu mimanil ti', man naatil oj catu' chi etextoj. Yuxan, sowalil oj cu cha' jun cu mimanil c'am bak'in oj etextoj tu'. Ja' cu mimanil ti', cambeal yei. Yuxan sowalil oj cu cha' jun cu mimanil c'am xa bak'in oj cam tu'. ⁵⁴ Yel toni, ja' cu mimanil ti', oj etextoj, yutol cambeal yei. Pero ey jun xa cu mimanil oj ak'le oj, c'am xa bak'in oj etextoj jun tu', catu' c'am xa bak'in oj cam pax oj. Ja' yet tu', oj yunen el jun tzet tz'ibebil can yul An Juun bey chi yal jaxca ti': "Ja' camich oj can yalan, yutol oj ak'le ganar.* ⁵⁵ Jaach camich, ¿beytu' ey oc ja ganar tu' tinani'? ¿Beytu' ey oc ja wip catu' cha wak'on cam ánima yin junelne?" xi yul An Juun tu'.* ⁵⁶ Yu cu penail, yuxan ey yipal camich tu' chi cu yak' cam oj. Ja' sley Dios jix ak'on can yip cu penail tu' yu cu cam yu. ⁵⁷ Pero yu wal dios tet cu Mam Dios, yutol chi oc c'al Sc'aal Jesucristo tu' ketoj, catu' chi kak'on c'al ganar. ⁵⁸ Yuxan, jex wux'taj, jex wanab cam

* **15:54** Isaías 25:8 * **15:55** Oseas 13:14

c'ulnebil, caw tec'an c'al che yute je ba. Manchej je yak' caab c'ulal yin je cuybanil. Yin ojab masanil je c'ul chex mulna yin yet naj Kaawil tobal k'inal. Yutol je yotaj xa, tol ja' cu mulnail yin yet naj Kaawil tu', man c'al na'ba oj.

16

Ja' Ch'en Sa'beal Tet Dios Chi Ai

¹ Ja' tinani' oj waltoj je yab yu jun colwal lalan yi'le a oj, catu' oj aletoj tet eb yet xa Dios. Ja' wan chejbanil oj waltoj e ex ti', walnaj xa tet eb iglesia bey yul yet Galacia. Yuxan jaxca ojab yunnaj eb tu', quey ojab tu' che yun pax jaexti'. ² Ja' yet jun jun domingo, tx'oj che yi' can el je colwal tet eb yet xa Dios, ja'ta'c'ala' tzet che yak' ganar jun jun jex, catu' che yamba ec' oj. Yet watx' man xa sowalil oj tol ja' to c'al yet chin apni, catu' che yi'on a je colwal tu'. ³ Che sic' el jaywan oj eb oj jin chejtoj bey Jerusalén. Asan chin apni catu' chin tz'ibe el scarta eb bey oj waltoj tol ey yopiso eb. Ja' c'al ton oc eb oj i'ontoj je sa'beal tu' bey eb a Jerusalén tu'. ⁴ Ja' yet oj jin apnoj e ex tu', catu' oj wiloni, ta jain caw chin to bey Jerusalén tu'. Ta chin toi, ja' wetoj chi to eb an.

Chi Yaltoj Naj Pablo Beytu' Oj Toj Ec'ab Oj

⁵ Ja' yet oj jex toj wiloni, sowalil oj jin ec' caab oxeb oj c'u yul yet Macedonia. Catu' oj jin apnoj e ex tu'. ⁶ Tala c'uxan chin ey ec' je yetoj junoj tiempoal, tejan ja' tu' ey jin ec' oj catu' oj ec' nabil k'inal, jaxa yet oj jin toj bey wanoj xa lugar xin, oj jex colwa c'al wetoj yin jin viaje. ⁷ C'am chi woche tol txene tiempo xa c'al oj jex ec' wil can oj. Chi

woche tol chin ec' junoj tiempoal je yetoj, ta chi el yin sc'ul naj Kaawil. ⁸ Pero ey jin to ec' bey conob Efeso ti', catu' oj ec' k'in Pentecostés, slawi to k'in tu' catu' chin toi. ⁹ Yutol watx' c'al x̄a'on jin mulnail yin yet naj Kaawil titi' chi wil an. Cax c'al ec'al mac chi chichon oc sc'ul yin naj, pero jajan c'al jin mulnai. ¹⁰ Ja' yet oj apnoj naj Timoteo e ex tu', ya' ilne wej, yet watx' c'am ojab tzet chi sna', catu' chi ey ec' je yetoj yin tzala c'ulalil, yutol chi mulna pax yin yet naj Kaawil jaxca jainti'. ¹¹ Yuxan, c'am junoj jex chi ske' je yintajnen el naj titu'. Ja' ti' je yet tol chi jul je yak' can naj yul-laj be, yet watx' chi tit naj yin tzala c'ulalil. Tol lalan wechbanen sjul naj yetoj wan xa eb kuḡtaj oj tit yetoj. ¹² Ec'al el jix jin oc tean yin kuḡtaj Apolos yutol wochwan tol chex to il-le yu naj. Pero ma yal sc'ul jix jex to yil yetoj wan xa eb kuḡtaj chi i'ontoj jun carta ti'. Ja' to yet chi ske', catu' oj jex toj yiloni.

Scawil C'ule

¹³ Majwa nej c'al. Tec'an ojab c'al che yute je yaon oc je c'ul yin naj Kaawil. Manchej jex xiw nioj. Caw che tec'ba je ba jun jun jex. ¹⁴ Masanil c'al tzet che yune', un wej yin cam c'ulalil. ¹⁵ Ja' tinani', jex wuḡtaj, jex wanab, je yotaj, tol ja' Estéfanas yetoj yetbi c'al yuninal, ja' eb babel creyente bey yul yet Acaya tu', ja' eb tu', caw chi yak' servil eb creyente eb yin masanil sc'ul. ¹⁶ Chin k'an e ex, tol che jije tzet chi yal eb. Catu' che jije pax tet wan xa eb jun laan yak'on servil naj Kaawil yetoj eb tu'. Yutol caw chi colwa eb catu' chi mulna eb yin yet naj Kaawil. ¹⁷ Caw chin tzala tinani', yutol jix jul ec' naj Estéfanas yetoj Fortunato c'al

Acaico e in ti' an. Ja' eb ti' caw chi colwa eb wetoj titi' an. Jaxca tol je q'uexel ye eb yin scolwa wetoj an. Ila, tol c'am chi ske' je juli. ¹⁸ Jaxca jix yun yi'on can yip je na'bal yu eb titu', quey tu' jix yun pax yi'on yip jin na'bal yu eb titi' an. Yuxan ey ojab yel oc apnoj eb yul je sat. Ja' wanoj xa mac txequel jaxca eb tu', ey ojab pax yel oc apnoj eb yul je sat. ¹⁹ Ja' eb kuḡtaj c'al eb kanab bey jun jun iglesia yul yet Asia ti', chi yatoj scawil je c'ul eb je masanil titu'. Yetoj pax Aquila yetoj Priscila, c'al eb creyente chi syamba sba yak'on culto bey sna eb, chi yatoj scawil je c'ul eb yin sbi naj Kaawil. ²⁰ Masanil eb kuḡtaj titi', chi yatoj scawil je c'ul eb. Ja' yet che yil-len je ba, che yak'le scawil je c'ul yin cam c'ulalil, yutol yet jex xa Dios.* ²¹ Ja' jun scawil c'ule chin tz'ibetoj ti', jain caw Pablo jin ti', chin tz'ibetoj yetoj jin k'ab. ²² Ta ey junoj mac c'am chi cam c'ulnen naj Kaawil Jesucristo, tit ojab sjowal sc'ul Dios yiban. Jaach Kaawil, tol ojab chach jul yin eyman. ²³ Chi woche chi x'ox swatx' c'ulal naj Kaawil Jesucristo e ex titu'. ²⁴ Chex jin cam c'ulne je masanil yin Cristo Jesús. Amén.

* **16:20** Ja' sbeybal eb tol chi s'uble el sti' eb yet chi yil-len el sba eb yu x'oxon scam c'ulal.

Ja' An Nuevo Testamento New Testament in Akateko (GT:knj:Akateko)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Akateko

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Akateko [knj], Guatemala

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Akateko

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

0a18655e-d801-5303-8d7b-fc1ef66fbe4a